

Penitentiaire inrichting Sint Maarten

*Een onderzoek naar de interne veiligheid
en maatschappijbeveiliging*

Penitentiaire inrichting Sint Maarten

*Een onderzoek naar de interne veiligheid
en maatschappijbeveiliging*

Opdrachtgever: Raad voor de rechtshandhaving

April 2017

Inhoudsopgave

Lijst met gebruikte afkortingen	6
Voorwoord	7
Samenvatting en aanbevelingen	9
Summary and recommendations	11
1 Inleiding	15
1.1 Inleiding en aanleiding	15
1.2 Doelstelling	15
1.3 Probleemstelling en onderzoeksvragen	15
1.4 Toetsingskader	16
1.5 Onderzoeksaanpak en -methode	16
1.6 Afbakening	16
1.7 Leeswijzer	16
2 Achtergrond	19
2.1 Inleiding	19
2.2 Rapportages	19
2.2.1 De 24 ^e Rapportage Voortgangcommissie (2016)	19
2.2.2 Rapport Raad voor de rechtshandhaving (2016)	19
2.3 Incidenten	19
2.4 Plannen minister van Justitie (2017)	20
2.5 Kort geding (2017)	20
3 Interne veiligheid	23
3.1 Inleiding	23
3.2 Preventie en beheersing van calamiteiten	23
3.2.1 Criterium Raad	23
3.2.2 Bevindingen	23
3.2.3 Analyse & conclusie	24
3.2.4 Aanbeveling	24
3.3 Agressiebeheersing	24
3.3.1 Criterium	24
3.3.2 Aanbevelingen CPT & reactie regering Sint Maarten	24
3.3.3 Bevindingen	26
3.3.4 Analyse & conclusie	27
3.3.5 Aanbevelingen	27
3.4 Drugsontmoediging	27
3.4.1 Criterium	27
3.4.2 Bevindingen	28
3.4.3 Analyse & conclusie	28
3.4.4 Aanbeveling	28
3.5 Conclusie interne veiligheid	29

4	Maatschappijbeveiliging	31
4.1	Inleiding	31
4.2	Beveiligingsvoorzieningen en -toezicht	31
4.2.1	Criterium	31
4.2.2	Aanbeveling CPT & reactie regering Sint Maarten	31
4.2.3	Bevindingen	31
4.2.4	Analyse & conclusie	34
4.2.5	Aanbevelingen	35
4.3	Vrijhedenbeleid	35
4.3.1	Criterium	35
4.3.2	Bevindingen	35
4.3.3	Analyse & conclusie	35
4.3.4	Aanbeveling	36
4.4	Voorwaardelijke invrijheidstelling (v.i.)	36
4.4.1	Criterium	36
4.4.2	Bevindingen	36
4.4.3	Analyse & conclusie	37
4.4.4	Aanbevelingen	38
4.5	Conclusie maatschappijbeveiliging	38
5	Monitoring CPT-aanbevelingen	41
	Bijlage 1: Lijst van gebruikte (inter)nationale wetgeving en normen	45
	Bijlage 2: Proces voorwaardelijke invrijheidstelling en taakverdeling V.I.-keten	46

Lijst met gebruikte afkortingen

Afktorting	Betekenis
BHV	Bedrijfs hulpverlening
CPT	European Committee for the prevention of torture and inhuman or degrading treatment or punishment
CvT	Commissie van Toezicht
ET	Elektronisch toezicht
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
HvB	Huis van bewaring
IVenJ	Inspectie Veiligheid en Justitie
JIS	Justitieel Informatie Systeem
JVO	Justitieel Vierpartijenoverleg
KPSM	Korps Politie Sint Maarten
MT	Managementteam
OM	Openbaar Ministerie
P.I.	Penitentiaire Inrichting
Pointe Blanche gevangenis	Pointe Blanche gevangenis en huis van bewaring
PPO	Praktische Penitentiaire Optreden
Raad	Raad voor de rechtshandhaving
SJIB	Stichting Justitiële Instellingen Bovenwinden
VI	Voorwaardelijke invrijheidstelling
WvSr	Wetboek van Strafrecht

Voorwoord

In zijn Jaarplan 2017 heeft de Raad voor de rechtshandhaving (hierna: de Raad) vastgelegd welke onderzoeken in 2017 worden uitgevoerd. Bij de totstandbrenging van het jaarplan is rekening gehouden met een verzoek vanuit het Justitieel Vierpartijen Overleg uit 2015 met betrekking tot de monitoring van de aanbevelingen gedaan door de *European Committee for the prevention of torture and inhuman or degrading treatment or punishment* (CPT). In 2016 heeft de Raad aan dat verzoek voldaan door aankondiging van een drietal inspecties respectievelijk één in 2016 en twee in 2017 betreffende de gevangenis en huis van bewaring te Pointe Blanche. De drie inspecties zijn op thema uitgevoerd, waarbij de volgende volgorde is aangehouden: 1. Rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie; 2. Interne veiligheid en maatschappijbeveiliging; 3. Omgang met gedetineerden en maatschappelijke reïntegratie. Het onderhavige onderzoek betreft het tweede van drie onderzoeken, waarbij is gekeken naar de onderwerpen interne veiligheid en maatschappijbeveiliging.

In het eerste deelrapport dat de rechtspositie betrof, uitte de Raad reeds zijn ernstige zorgen over de algehele situatie in de gevangenis te Sint Maarten (oktober 2016). Nu, slechts enkele maanden later is de Raad genoodzaakt te melden dat de situatie bij deze tweede inspectie verergerd is (februari 2017). Ten aanzien van beide onderwerpen concludeert de Raad dat de situatie ernstig is en dat actie op zeer korte termijn benodigd is. Wel wijst de Raad erop dat de gevangenis thans de aandacht heeft van het bestuur en de Raad ziet derhalve uit naar de inspanningen daarvan ter verbetering van het gevangeniswezen.

Net als bij eerdere onderzoeken van de Raad het geval was, werkten de betrokken organisaties en personen op constructieve wijze mee aan het onderzoek. De Raad dankt de personen die zijn benaderd nogmaals zeer hartelijk voor hun medewerking.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

mr. Th. P.L. Bot, voorzitter

mr. G.H.E. Camelia

mr. F.E. Richards

Samenvatting en aanbevelingen

Samenvatting

Inleiding

De Raad voerde in respectievelijk 2013 en 2014 twee onderzoeken uit bij de gevangenis te Sint Maarten. Deze betroffen, de detentiecapaciteit alsmede de beveiliging van en veiligheid in de detentie-inrichtingen. De Raad constateerde toen reeds een ernstige situatie en deed in totaal negentien aanbevelingen ter verbetering.

In 2016 heeft de Raad een drietal inspecties aangekondigd in 2016 en 2017 betreffende de gevangenis en huis van bewaring te Pointe Blanche. In zijn eerste inspectie betreffende de rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie constateerde de Raad dat de gevangenis nog steeds geen vooruitgang boekt op cruciale terreinen. Voorts merkte de Raad op dat het land Sint Maarten ten aanzien van de gevangenis anno 2016 op veel aspecten niet of onvoldoende voldoet aan (minimale) (inter-)nationaal gestelde wet- en regelgeving en (CPT)normen. Met de feitelijke stand van zaken in oktober 2016 zag de Raad geen zicht op verbetering.

Huidige inspectie Raad

Het onderhavige onderzoek is de tweede van in totaal drie onderzoeken. In dit onderzoek is gekeken naar de aspecten interne veiligheid en maatschappijbeveiliging.

Op basis van drie criteria heeft de Raad gekeken hoe het is gesteld met de interne veiligheid. Voor wat betreft de twee criteria preventie en beheersing van calamiteiten en agressiebeheersing wordt niet voldaan aan de relevante normen en verwachtingen. Volgens de Raad is de inrichting slecht voorbereid op de beheersing van calamiteiten en voert de gevangenis geen actief beleid om geweld, bedreiging en intimidatie te voorkomen en te beheersen. Voorts concludeert de Raad dat de gevangenis niet actief is met de bestrijding van de invoer, handel en het gebruik van drugs, anders dan sporadisch gerichte doorzoeken en urinecontroles in het kader van de voorwaardelijke invrijheidstelling. De Raad concludeert derhalve dat het zeer ernstig is gesteld met de interne veiligheid van de gevangenis en vreest dat in geval van ernstige incidenten, de gevolgen, zoals die met dodelijke afloop, onomkeerbaar zijn. Deze situatie kan en mag niet langer voortduren.

Met betrekking tot het aspect maatschappijbeveiliging inspecteerde de Raad ook drie aspecten. De eerste twee aspecten betreffen de beveiligingsvoorzieningen en -toezicht en het vrijhedenbeleid. De gevangenis voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen. De Raad benadrukt de ernstige zorgen die hij met name heeft ten aanzien van de beveiligingsvoorzieningen en -toezicht. De bouwkundige voorzieningen, de technische systemen, procedures en overige maatregelen om ontvluchtingen uit de gevangenis tegen te gaan, functioneren slechts ten dele en is daarmee van negatieve invloed op de mate waarin de maatschappij is beveiligd. Er zijn derhalve reële risico's.

Verder wordt aan de gedetineerden momenteel niet de mogelijkheid gegeven om de inrichting tijdelijk te verlaten of met verlof te gaan anders dan in het kader van de wettelijk geregelde voorwaardelijke invrijheidstelling (V.I.). Op de communicatie van de exacte einddatum na, voert de gevangenis de geldende wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende procedures rond de toekenning van V.I. doorgaans op correcte wijze uit.

Voor beide aspecten geldt tevens dat integriteit een integraal aandachtspunt is voor de aanpak ten aanzien van verbeteringen binnen de gevangenis.

CPT

In zijn inspectie in Sint Maarten met betrekking tot de aspecten interne veiligheid en maatschappijbeveiliging heeft de Raad vier aanbevelingen van het Europees Comité voor de Preventie van Foltering en Onmenselijke of Vernederende Behandeling of Bestrafing (CPT) betrokken. De Raad concludeert dat het land Sint Maarten aan drie aanbevelingen geen opvolging heeft gegeven. Eén aanbeveling is ten dele opgevolgd. Als gevolg hiervan beveelt de Raad opvolging van de aanbevelingen van het CPT aan.

Conclusie

Er dient in eerste instantie acuut, en vervolgens aanhoudend, aandacht te zijn voor de verplichtingen van het land Sint Maarten ten aanzien van detentie. Er wordt op grote schaal niet voldaan aan de (inter)nationale wet- en regelgeving en standaarden. De bevindingen en conclusies van de Raad in eerdere rapporten ten aanzien van het gevangeniswezen, de constatering dat blijvende bestuurlijke aandacht nodig is en de noodzaak om op korte termijn te acteren zijn nog immer geldend. Op het moment kan de veiligheid van bezoekers, personeel en gedetineerden niet gegarandeerd worden. Dit leidt tot een onhoudbare en kwetsbare situatie, die elk moment kan omslaan in een (grootschalig) incident. De Raad spoort de daarvoor verantwoordelijken dan ook aan om de handen ineen te slaan en ervoor te zorgen dat de gevangenis van Sint Maarten op de kortst mogelijke termijn naar een acceptabel niveau getild wordt. De Raad ziet uit naar de resultaten daarvan.

Aanbevelingen

Op basis van de resultaten van zijn onderzoek doet de Raad de volgende aanbevelingen aan de minister van Justitie:

Aan de minister van Justitie:

1. Draag zorg voor opvolging van de aanbevelingen van het CPT.
2. Bevorder dat de inrichting goed voorbereid is op de preventie en beheersing van calamiteiten. Besteedt daarbij in ieder geval de aandacht aan: de vaststelling, uitvoering en het oefenen van het bedrijfsnoodplan en oefenjaarplannen, training van BHV'ers, voldoende personeel per dienst en naar behoren werkend materieel.
3. Bewerkstellig dat de bouwkundige voorzieningen, technische systemen, procedures en andere maatregelen om ontvluchtelingen tegen te gaan, naar behoren functioneren.
4. Staak de inhuur en inzet van extern ongekwalificeerd en onbevoegd beveiligingspersoneel op cruciale beveiligingsposten.
5. Zorg voor voldoende toezicht op en bij situaties met een verhoogd veiligheidsrisico.
6. Voer regelmatig celinspecties uit ter bevordering van de veiligheid binnen de gevangenis.
7. Draag zorg voor een goed geoutilleerd intern bijstandsteam en voldoende financiële middelen voor de bij dit taakaccent behorende vergoedingen.
8. Stel beleid op en voer dit actief uit om geweld, bedreiging en intimidatie te voorkomen en te beheersen. Geef daarbij directe aandacht aan hetgeen minimaal benodigd is om daadwerkelijk uitvoering te kunnen geven aan het beleid.
9. Draag zorg voor een actueel en toepasbaar drugsontmoedigingsbeleid.
10. Draag zorg dat de problematiek rondom de uitvoering van het elektronisch toezicht opgelost wordt.
11. Evalueer de keuze voor inzet van extern personeel, en betrek daarbij de specifieke eisen die aan personeel dat in een gevangenis werkzaam is gesteld moeten worden en de specifieke vereisten behorend bij de werkzaamheden die zij uitvoeren.
12. Draag zorg dat de exacte einddatum van detentie binnen redelijke termijn schriftelijk aan de gedetineerden gecommuniceerd wordt.
13. Pas de huisregels aan overeenkomstig de bepalingen in het geldende Wetboek van Strafrecht.
14. Stel elke gedetineerde bij binnenkomst actief op de hoogte van de huisregels en zorg dat de huisregels voor een ieder beschikbaar zijn.
15. Evalueer de mogelijkheden voor het toekennen van vrijheden en stel zo nodig (aanvullend) beleid op.

Summary and recommendations

Summary

Introduction

The Council published two reports about the prison in Sint Maarten in respectively 2013 and 2014. These concerned the detention capacity as well as the security off and safety in the detention facilities. At that time the Council already noted the serious situation concerning the prison and made a total of nineteen recommendations.

In 2016, the Council announced a threefold inspection to be conducted in 2016 and 2017 on the prison and remand center in Pointe Blanche.

In the first inspection (2016) concerning the legal status of prisoners and personnel and organization, the Council noted that the prison is still not making any progress in key areas. The Council also noted that the country Sint Maarten did not or not sufficiently meet (minimum) (inter)national prescribed rules, regulations and (CPT) standards in many aspects. When taking the actual state of affairs in October 2016 into account, the Council did not see any prospect for improvement.

Current Inspection

The present study is the second of a total of three studies. This study looked at the aspects internal security and safety of society. On the basis of three criteria, the Council assessed the state of internal security at the prison. With regard to two criteria: prevention and management of calamities and aggression control the relevant standards and expectations were not met. According to the Council, the prison is poorly prepared for the management of calamities and the prison does not actively pursue a policy to prevent and manage violence, threats and intimidation. Furthermore the Council concludes that the prison is not active in combating the import, trade and use of drugs other than sporadically targeted searches and urine tests as part of the conditional release. The Council therefore concludes that the situation concerning the internal security of the prison is extremely serious and fears that in the event of severe incidents, the consequences are irreversible. This situation cannot and should not continue.

Regarding the aspect of safety of society, the Council used three criteria as reference for the inspection. The first two criteria relate to security features and supervision, and freedoms policy. The prison does not meet the relevant standards and expectations. The Council emphasizes the serious concerns it has, in particular regarding the security features and supervision. The architectural facilities, technical systems, procedures and other measures to prevent escapes from prison, only function partially and, thus, adversely affect the extent to which the society is protected. Consequently, there are real risks.

Furthermore the inmates are currently not allowed to leave the facility temporarily or go on leave other than in the context of the legally regulated conditional release (V.I.). Except for the communication of the exact release date, the prison usually complies with applicable laws and regulations and the procedures ensuing from it concerning the granting of a conditional release in a correct manner.

For both aspects also applies that integrity is an integral focus for the approach for improvements within the prison.

CPT

The Council involved four recommendations made by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT). The Council concludes that the country did not follow-up on three recommendations. One recommendation is partially implemented. As a result, the Council recommends follow-up of the CPT's recommendations.

Conclusion

Initially there should be immediate and after continued attention of the country St. Maarten for its obligations with regards to detention. There is no compliance with (inter)national laws and regulations and standards. Still and entirely valid are the findings and conclusions of the Council in previous reports, the observation that continued attention by the administration is needed and the necessity to act in the short term. At this moment the safety of visitors, staff and prisoners cannot be guaranteed while it is exposed to real and definite risks. This leads to an unsustainable and vulnerable situation, which can turn into a (large-scale) incident at any time. Therefore the Council urges those responsible to join forces and to ensure that the prison is brought to an acceptable level in the shortest possible time. The Council looks forward to the results thereof.

Recommendations

Based on the results of this inspection the Council makes the following recommendations to the Minister of Justice:

To the Minister of Justice:

1. Follow-up on the implementation of the recommendations made by the CPT.
2. Make sure that the prison is well prepared for the prevention and management of calamities. In any case, pay particular attention to: adopting, implementing and training of the prison's emergency response plan and the annual training plan, training of in-house emergency personnel, sufficient staff per shift and properly functioning equipment.
3. Establish that the architectural facilities, technical systems, procedures and other measures to prevent escapes from the prison function properly.
4. Stop the deployment of external unqualified and unauthorized personnel.
5. Ensure adequate supervision on and in situations with an increased safety risk.
6. Perform cell inspections on a regular basis in order to increase safety within the prison.
7. Make sure that the prison has a well-equipped special response team and adequate funding for the remunerations allocated for this specific task.
8. Draft and actively implement a policy to prevent and manage violence, threats and intimidation. Pay specific attention to what is minimally necessary to effectively implement the policy.
9. Draft an up to date and implementable drug control policy.
10. Make sure that the problems surrounding the implementation of the electronic surveillance are solved.
11. Evaluate the hiring of external personnel in the light of the specific requirements that must be imposed on staff working in a prison and the specific requirements associated with the work they perform.
12. Make sure that the exact release date is communicated in writing to the detainees within reasonable time.
13. Adjust the house rules in accordance with the provisions of the applicable Penal Code.
14. Actively inform each detainee of the house rules shortly after arrival and make sure that the house rules are available to everyone.
15. Evaluate the opportunities for granting freedoms and, if necessary draft an (additional) policy.

Inleiding

1.1 Inleiding en aanleiding

Ingevolge artikel 3, eerste lid, onder b van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving vallen onder het toezicht van de Raad voor de rechtshandhaving (de Raad) die instellingen en inrichtingen waar vrijheidsstraffen en vrijheidbeperkende maatregelen ten uitvoer worden gelegd.

In mei 2014 heeft het CPT een bezoek gebracht aan Aruba, Bonaire, Curaçao en Sint Maarten. Naar aanleiding van het bezoek heeft het CPT verschillende aanbevelingen gedaan ten aanzien van de verschillenden (ei)landen, waaronder Sint Maarten.

Naar aanleiding van het Justitieel Vierpartijenoverleg (JVO) van 8 juni 2015 hebben de ministers van Justitie gezamenlijk aan de Raad voor de rechtshandhaving en de inspectie Veiligheid en Justitie (IV&J) verzocht om de opvolging van de aanbevelingen van het CPT te monitoren aan de hand van een eenduidig normenkader en rapportageformat.

De Raad onderschrijft het belang van structureel toezicht op instellingen en inrichtingen waar vrijheidsstraffen en vrijheidbeperkende maatregelen ten uitvoer worden gelegd. Toezicht daarop behoort tot de wettelijke taak van de Raad. De Raad besloot daartoe om aan het verzoek tot monitoring van de aanbevelingen van het CPT tegemoet te komen met inachtneming van zijn wettelijke taken. Dit betekent dat het verzoek geïncorporeerd zal worden in de reguliere activiteiten van de Raad. Bij de keuze voor onderzoeken, de planning en uitvoering van de Raad zullen de CPT-normen worden betrokken in het door de Raad opgestelde toetsingskader van de desbetreffende onderzoeken.

Het onderhavig onderzoek is het tweede van drie onderzoeken.

1.2 Doelstelling

Het doel van dit onderzoek is na te gaan in hoeverre de penitentiaire instelling in Sint Maarten voldoet aan (internationale) wet- en regelgeving op de aspecten interne veiligheid en maatschappijbeveiliging.

1.3 Probleemstelling en onderzoeksvragen

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

Hoe is het gesteld met de interne veiligheid in de detentievoorziening van Sint Maarten en hoe is het gesteld met de maatschappijbeveiliging ten aanzien van de detentievoorziening van Sint Maarten?

De deelvragen luiden als volgt:

1. *Hoe is het gesteld met de interne veiligheid in de detentievoorziening van Sint Maarten?*
2. *Hoe is het gesteld met de maatschappijbeveiliging ten aanzien van de detentievoorzieningen van Sint Maarten?*

1.4 Toetsingskader

Het gehele toetsingskader bestaat uit 6 aspecten:

1. Rechtspositie (bijbehorende criteria: rechtmatige insluiting, huisregels, activiteitenprogramma, accommodatie, voeding en winkel, maatschappelijk contact, toegang zorg, sancties en maatregelen en beklag).
2. Omgang met gedetineerden (bijbehorende criteria: screening, bejegening en rapportage en documentatie).
3. Interne veiligheid (bijbehorende criteria: preventie en beheersing van calamiteiten, agressiebeheersing en drugsontmoediging).
4. Maatschappijbeveiliging (bijbehorende criteria: beveiligingsvoorzieningen en -toezicht, vrijhedenbeleid en voorwaardelijke invrijheidstelling (v.i.)).
5. Maatschappelijke reïntegratie (bijbehorende criteria: voorbereidende nazorg, reïntegratietrajecten).
6. Personeel & organisatie (bijbehorende criteria: personele zorg en -inzet, communicatie, integriteit en evaluatie).

In dit onderzoek inspecteert de Raad twee van deze aspecten, zijnde interne veiligheid en maatschappijbeveiliging. Voor dit onderzoek maakt de Raad gebruik van een toetsingskader dat is gebaseerd op (inter)nationale normen zoals de standard minimum rules van de Verenigde Naties en de wet- en regelgeving van de onderscheiden landen op het terrein van de tenuitvoerlegging van sancties.

1.5 Onderzoeksaanpak en -methode

Voor het onderzoek verzamelt de Raad feitelijke gegevens door documentonderzoek vooraf, observaties in de inrichting en interviews met functionarissen en gedetineerden. De Raad hanteert daarbij vooraf opgestelde vragen- en checklijsten. De op deze wijze verzamelde gegevens worden afgezet tegen het toetsingskader en dat leidt tot oordelen en conclusies.

1.6 Afbakening

De Raad richt zich in dit onderzoek op de gesloten instelling waarin straffen en maatregelen voor volwassenen ten uitvoer worden gelegd.

1.7 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk één wordt in hoofdstuk twee een achtergrond schets gegeven. Vervolgens bevatten de hoofdstukken drie en vier de onderzoeksresultaten, analyses, conclusies en een dertiental aanbevelingen. Ten slotte wordt in hoofdstuk vijf een nabeschuiving met betrekking tot de CPT-aanbevelingen gegeven.

2

Achtergrond

2.1 Inleiding

De penitentiaire inrichting te Pointe Blanche is reeds veelvuldig onderwerp van onderzoek geweest. Verscheidene onderzoeken hebben tot plannen en/of aanbevelingen geleid. Een overzicht van de meest relevante onderzoeken met betrekking tot de gevangenis in Sint Maarten kan gevonden worden in de volgende rapporten van de Raad voor de rechtshandhaving: *'Beveiliging van en veiligheid in de detentie inrichtingen Sint Maarten (2014)'* en *'Penitentiaire inrichting Sint Maarten. Een onderzoek naar de rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie (2016)'*. Aanvullend daarop wordt hieronder kort ingegaan op een aantal relevante rapportages en ontwikkelingen.

2.2 Rapportages

2.2.1 De 24^e Rapportage Voortgangscommissie (2016)

De Voortgangscommissie monitort op basis van de *'Samenwerkingsregeling waarborging plannen van aanpak landstaken Curaçao en Sint Maarten'* onder meer de voortgang van de uitvoering van het plan van aanpak gevangeniswezen.¹ De commissie rapporteert een keer per kwartaal aan het ministerieel overleg. Inmiddels is de 24^e rapportage verschenen over de periode 1 juli - 1 oktober 2016.

Ook in deze rapportage wordt wederom de extreem zorgelijke situatie in de gevangenis benadrukt. Er wordt aangegeven dat het actieplan over de gevangenis zou kunnen bijdragen in de verbetering van de organisatie en de detentieomstandigheden, maar dat deze strandt in de procedures op het bestuurlijk niveau. Tevens wordt aandacht besteed aan het dodelijk incident in augustus 2016, waarbij een gedetineerde binnen de muren van de gevangenis is doodgeschoten, met als kanttekening dat dit soort incidenten elk moment weer kunnen gebeuren. Voorts wordt gewezen op een organisatie waarin leiding ontbreekt, er geen discipline heerst en procedures op grote schaal niet worden nageleefd en gehandhaafd. Daarnaast wijst de Commissie op bezuinigingsmaatregelen ten aanzien van het bovenformatief personeelsbestand en de kostbare inhuur van een extern beveiligingsbedrijf. De Voortgangscommissie meent dat zo snel als mogelijk een strategisch urgentieplan dient te worden opgesteld, waarin een sterke leiding (MT), krachtige bedrijfsvoering en actieve personeelszorg centraal moet staan. De Voortgangscommissie eindigt haar rapportage met een zestal aanbeveling en adviezen.

2.2.2 Rapport Raad voor de rechtshandhaving (2016)

Ook in het rapport *'Penitentiaire inrichting Sint Maarten. Een onderzoek naar de rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie'* worden ernstige zorgen geuit over de huidige situatie in de gevangenis en HvB. Ten aanzien van de onderwerpen rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie is de Raad genoodzaakt te concluderen dat de inrichting nog ver verwijderd is van een niveau dat voldoet aan (inter-)nationaal gestelde wet- en regelgeving en (CPT)normen. Ook merkt de Raad op dat de huidige problematiek de gevangenis ver te boven gaat, en wijst op de gevolgen voor het land Sint Maarten en het Koninkrijk als geheel. Volgens de Raad is actie op zeer korte termijn benodigd.

2.3 Incidenten

In zijn rapport *'Beveiliging van en veiligheid in de detentie inrichtingen Sint Maarten'* (2014) heeft de Raad bij zijn onderzoek, op verzoek van de minister van Justitie, ook het geweldsincident dat in september 2014 in de gevangenis plaatsvond betrokken. Tijdens dit incident werd een vuurwapen gebruikt en raakte een gedetineerde ernstig verwond.

¹ Medio 2016 is besloten om het werk van de Voortgangscommissie voort te zetten en de AMvRB *'Samenwerkingsregeling waarborging plannen van aanpak landstaken Curaçao en Sint Maarten'* daartoe per 10 oktober 2016 met twee jaar te verlengen, Stb. 2016, 296.

Sindsdien hebben er meerdere (gewelddadige) incidenten in de gevangenis plaatsgevonden, met als dieptepunt de dood van een gedetineerde door middel van een vuurwapen in augustus 2016 en de ontsnapping in februari 2016 van een zeer gevaarlijke en langgestrafte gedetineerde. Tevens heeft er onder meer eind december 2016 een steekpartij tussen gedetineerden plaatsgevonden. Er zijn meerdere doorzoekingen geweest, waarbij meerdere malen onder meer verdovende middelen, telefoons en zelfgemaakte (steek)wapens zijn gevonden. Onlangs, in januari 2017, is tijdens een gerichte doorzoeking het vierde vuurwapen in vier jaar tijd gevonden in de gevangenis.

2.4 Plannen minister van Justitie (2017)

De minister van Justitie heeft begin 2017 tijdens een persconferentie aangegeven dat de gevangenis één van zijn prioriteiten is. De directeur van de gevangenis is voor onbepaalde tijd met verlof en zijn functie wordt thans waargenomen door een tweekoppig team met bijbehorende bevoegdheden. Het tijdelijk management wordt ondersteund door een *taskforce* en speciaal daarvoor vrijgemaakt financieel, technisch en *Human Resources*-personeel. Deze maatregelen hebben als doel de situatie binnen de gevangenis te normaliseren. Na drie maanden zal er een evaluatie plaatsvinden en zal besloten worden wat de vervolgaanpak zal zijn.

2.5 Kort geding (2017)

Op 28 februari 2017 diende een civiel kort geding aangespannen door de vereniging van gedetineerden (*Inmates Association*) tegen de overheid. De vereniging stelt dat de veiligheid van de gedetineerden niet kan worden gegarandeerd en de leefomstandigheden in de gevangenis onhoudbaar zijn. In totaal hadden zij vijftien klachten, waaronder het gebrek aan veiligheid, educatie en personeel. De rechter spoorde de overheid aan om een plan van aanpak op te stellen met bijbehorende tijdlijn. Het plan moet volgens de rechter concrete stappen bevatten ter verbetering van de situatie. Tijdens de zitting op 17 maart 2017 presenteerde de overheid haar plan om de situatie in de gevangenis binnen drie maanden te normaliseren. Volgens de vereniging van gedetineerden en zijn advocaten behelsde het plan niet alle klachten en is er tot dusver geen actie ondernomen. De rechter heeft op 31 maart 2017 uitspraak gedaan in het kort geding en heeft acht van de vijftien grieven toegewezen.² Deze betreffen geboden op het gebied van: de minimale bezetting en maximale werktijden van de bewaarders, opleidingen en cursussen voor de bewaarders, het opleidingsprogramma, de schriftelijke op de hoogte stelling van de datum van invrijheidstelling, de publieke telefoons, wasvoorzieningen en boeken in de bibliotheek, een gestichtstandarts, de vergoeding van specialistische zorg en het bezoek van de gevangenis door advocaten. Elk gebod is door de rechter voorzien van een tijdspad en aan elk gebod is een dwangsom van \$500,00 verbonden met een maximum van \$50.000,00.

² Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, 31 maart 2017, KG20/2017

3

Interne veiligheid

3.1 Inleiding

Aan de hand van drie criteria uit het toetsingskader beoordeelt de Raad hoe het is gesteld met de interne veiligheid in de Pointe Blanche gevangenis en het huis van bewaring (hierna alleen: Pointe Blanche gevangenis). Elke paragraaf begint met een korte toelichting op het criterium dat de Raad hanteert. Elk criterium is gebaseerd op (inter)nationale wet- en regelgeving en normen (zie bijlage 1). Daar waar van toepassing vermeldt de Raad de aanbeveling van het CPT en de reactie van de regering van Sint Maarten daarop. Vervolgens geeft de Raad zijn bevindingen weer. De paragraaf sluit telkens af met een conclusie en aanbevelingen.

3.2 Preventie en beheersing van calamiteiten

3.2.1 Criterium Raad

Het criterium waaraan de Raad toetst luidt: *'De inrichting is goed voorbereid op de preventie en beheersing van calamiteiten'*.

3.2.2 Bevindingen

Calamiteitenorganisatie

Het bedrijfsnoodplan³ van de strafgevangenis en het Huis van Bewaring verkeert sinds 2011 in concept vorm en is sindsdien niet geëvalueerd of geüpdatet. De gevangenis beschikt niet over een operationele calamiteitenorganisatie. Er is geen oefenjaarplan en er vinden vrijwel geen calamiteitenoefeningen plaats. Er is evenmin sprake van een BHV-organisatie. Uit de interviews volgt dat als deze oefeningen plaats (zouden) vinden, de gedetineerden daar niet bij betrokken (zouden) worden. Ook worden de gedetineerden niet geïnformeerd over wat te doen in het geval een ontruiming moet plaatsvinden. De gevangenis beschikt over brandslangen en brandblussers. Vluchtroutes zijn deels gemarkeerd. Er is een werkend intercomsysteem voor calamiteiten, echter stelt een deel van de geïnterviewden dat niet snel gereageerd wordt op een oproep via de intercom. Daarentegen stellen andere respondenten dat het systeem door de gedetineerden in plaats van voor calamiteiten voor geheel andere doelen wordt gebruikt, bijvoorbeeld om verzoeken te doen. In de avond- en nachturen zou het personeel minder goed bereikbaar zijn dan overdag. Voorts worden incidenten met een veiligheidsrisico niet stelselmatig gerapporteerd en geëvalueerd. Ten slotte beschikt de gevangenis niet over een actuele risico-inventarisatie.

Calamiteit mannenafdeling

Het MT geeft aan dat een reguliere dienstbezetting uit achttien personen moet bestaan. De dagelijkse totale personeelsbezetting op de gevangenvleugel ('achter') bestaat overdag feitelijk vaak uit maximaal 6 werknemers, waarvan dan maximaal vier 'achter' bij de mannelijke gedetineerden werken. Daarbij komt het stelselmatig voor dat dat het merendeel van het vrouwelijk geslacht is. In de avond- en nachturen neemt de bezetting af. Meestal zijn er 's nachts geen bewakers 'achter', en wordt de vleugel gemonitord middels videobewaking. De bewaarders zullen handen tekort komen in het geval van een calamiteit, zo stellen respondenten. Sloten die direct geopend behoren te kunnen worden laten het gedurende de normale werkzaamheden al minutenlang afweten, laat staan in het geval van een calamiteit waar snel gehandeld dient te kunnen worden. In vrijwel alle interviews wordt gewezen op de verhoogde risico's naar aanleiding van deze defecte cilinders van sloten in combinatie met een calamiteit en de onderbezetting van het personeel. Dit resulteert er volgens hen in dat in het geval één, meerdere of alle gangen dienen te worden ontruimd wegens een calamiteit zoals brand, het risico op (dodelijke) slachtoffers onder zowel personeel als gedetineerden drastisch toeneemt. Daarnaast moet er rekening mee worden gehouden dat bij een tekort aan personeel tezamen met een calamiteit ook het risico op overname van de gevangenis door de gedetineerden, gijzeling van het personeel door gedetineerden of een uitbraak van gedetineerden reëel bestaat.

³ Situaties beschreven in het bedrijfsnoodplan zijn: brand, ongeval, ontvluchting, ordeverstoring (vechtpartij, vernieling, opstand), overlijden (of poging tot suïcide), bommelding, poederbrieven, ontruiming/evacuatie, gijzeling, infecties/besmetting, wateroverlast, aardbeving, orkaan, externe invloeden, gaslekkage en chemische incidenten.

Calamiteit vrouwenafdeling

Voor wat betreft de vrouwenafdeling is het meer uitzondering dan regel dat er een bewaarder op de afdeling aanwezig is. Deze afdeling wordt vaak alleen door middel van cameratoezicht bewaakt. Voorts blijkt de toegangsdeur alleen van buiten geopend te kunnen worden. Indien de deur dichtvalt dient ander personeel aan de andere kant van de deur, na verschaffing van de sleutel, de deur van buiten te openen. Dit brengt risico's met zich mee in het geval de deur van binnen geopend moet worden vanwege een calamiteit en er dus haast bij is. Op de vrouwenafdeling, zijn nooit mannelijke bewakers.

3.2.3 Analyse & conclusie

Naar het oordeel van de Raad is de inrichting niet (goed) voorbereid op de preventie en beheersing van calamiteiten. De Raad maakt zich ernstige zorgen indien een calamiteit zou uitbreken. Niet alleen zijn de werknemers en de gedetineerden onvorbereid op calamiteiten zoals een brand of orkaan, maar ook in het geval er daadwerkelijk gehandeld moet worden, zoals bij ordeverstoringen, is er onvoldoende personeel aanwezig om adequaat en snel te kunnen optreden. Daarbij komt dat een calamiteit in de nacht in zijn totaliteit langdurig onbeheersbaar zal blijven, vanwege een (te) lange responstijd. Zorg dient te worden gedragen dat het minimum van 18 personeelsleden per dienst aanwezig is en dat een ieder weet wat van hem of haar verwacht wordt bij de verschillende calamiteiten die zich kunnen voordoen. Het personeel dient er voorts op te kunnen vertrouwen dat al het materieel naar behoren werkt, wat nu niet het geval is ten aanzien van de sloten van cellen en toegangsdeuren. Door de calamiteitenorganisatie, waaronder de BHV-organisatie, op orde te brengen kunnen de risico's op slachtoffers, schade of ongewenst handelen door de gedetineerden tot een minimum beperkt worden. In zijn rapport 'Beveiliging van en veiligheid in de detentie inrichtingen Sint Maarten (2014)' deed de Raad de volgende aanbeveling: 'Stel het noodplan vast en zie toe op oefening en uitvoering daarvan'. De Raad merkt op dat deze aanbeveling nog steeds geldt en neemt daarom in dit rapport geen aparte aanbeveling op.

Tabel 1: Waardering preventie en beheersing van calamiteiten

Aspect	Criterium		
Interne veiligheid	preventie en beheersing van calamiteiten		

Rood » voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

3.2.4 Aanbeveling

- Bevorder dat de inrichting goed voorbereid is op de preventie en beheersing van calamiteiten. Besteedt daarbij in ieder geval de aandacht aan: de vaststelling, uitvoering en het oefenen van het bedrijfsnoodplan en oefenjaarplannen, training van BHV'ers, voldoende personeel per dienst en naar behoren werkend materieel.

3.3 Agressiebeheersing

3.3.1 Criterium

Het criterium waaraan de Raad toetst luidt: 'De P.I. voert een actief beleid om geweld, bedreiging en intimidatie te voorkomen en te beheersen.'

3.3.2 Aanbevelingen CPT & reactie regering Sint Maarten

Geweld door personeel⁴

⁴ Het CPT verzocht naar aanleiding van zijn bezoek het volgende aan de regering: 'The CPT would like to receive confirmation that a new record keeping procedure for disciplinary offences and use of force is now in place'. In haar reactie gaf de regering aan dat: 'KPMG is currently developing a comprehensive information system to support personnel in their everyday duties. In addition, it will be possible to record various details and figures in the new system. The introduction of this information system will enable improvements to be made in certain areas, such as the streamlining of diverse procedures.' In het onderzoek van de Raad genaamd 'Penitentiaire inrichting in Sint Maarten. Een onderzoek naar de rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie.' concludeert de Raad dat hoewel in de reactie van de regering van Sint Maarten in eerste instantie wordt aangegeven dat aan een systeem wordt gewerkt, het nieuwe registratiesysteem voor onder meer de disciplinaire straffen en het gebruik van geweld nog niet in gebruik is door de gevangenis.

Aanbeveling CPT

The CPT recommends that the Sint Maarten authorities deliver the clear message to prison officers that all forms of ill-treatment, including verbal abuse, are not acceptable and will be the subject of sanctions.

Reactie regering Sint Maarten

The Minister of Justice of the country of St Maarten will bring this point to the attention of the governor of the prison and the remand centre.

Geweld onder gevangenen⁵

Aanbeveling CPT

The CPT reiterates its recommendation that the prison management of Pointe Blanche Prison develop a strategy to address the challenge of inter-prisoner violence, taking into account the above remarks. Further, it wishes to receive information on the investigations into the incidents mentioned in paragraph 239 and any subsequent action taken.⁶

Reactie regering

Divers cell inspections have been conducted in Pointe Blanche Prison in collaboration with the St Maarten Volunteer Corps, the St Maarten Police Force, and the Marine Corps. These inspections included checks for possession of contraband such as drugs and weapons. Their purpose is to prevent physical harm being caused to fellow detainees or prison staff, to prevent violent incidents, and to prevent detainees from escaping from the prison with the use of prohibited items. In addition, the detention facility at Simpson Bay has been closed, so that it will no longer be possible to smuggle contraband into the facility using the 'fishing' method.

Registratie na medisch onderzoek gevangene

Aanbeveling CPT

The CPT recommends that measures be taken to ensure that the record drawn up after the medical examination of a prisoner – whether newly arrived or following a violent incident in prison – contains:

- (i) an account of statements made by the person which are relevant to the medical examination (including his/her description of his/her state of health and any allegations of ill-treatment);
- (ii) a full account of objective medical findings based on a thorough examination;
- (iii) the doctor's observations in the light of i) and ii) indicating the consistency between any allegations made and the objective medical findings.

Recording of the medical examination in cases of traumatic injuries should be made on a special form provided for this purpose, with 'body charts' for marking traumatic injuries that will be kept in the medical file of the prisoner. If any photographs are made, they should be filed in the medical record of the inmate concerned. In addition, documents should be compiled systematically in a special trauma register where all types of injuries should be recorded.

The results of every examination, including the above-mentioned statements and the doctor's opinions/observations, should be made available to the prisoner and, with the consent of the prisoner, to his or her lawyer. Further, the existing procedures be reviewed in order to ensure that whenever injuries are recorded which are consistent with allegations of ill-treatment made by a prisoner (or which, even in the absence of allegations, are indicative of ill-treatment), the report is immediately brought to the attention of the relevant prosecutor regardless of the wishes of the person concerned.

Reactie regering

The prison governor states that injuries are always recorded by the doctor, using a form provided for this specific purpose. With regard to these recommendations, further consultations will be needed between the medical personnel, the doctor, and the governor of the prison and the remand Centre, to establish the extent to which registration by the doctor concerned complies with the CPT's recommendations and where improvements can be made.

⁵ Op verzoek van het CPT heeft de regering een toelichting ontvangen over geweld onder gedetineerden in de gemeenschappelijke ruimten grenzend aan de gangen waar zich de cellen bevinden.

⁶ Het is de taak van de regering van Sint Maarten om het CPT te informeren over de betreffende onderzoeken, redenen waarom de Raad dit verzoek om informatie verder buiten beschouwing laat.

3.3.3 Bevindingen

Geweldstoepassing

Executieve medewerkers zijn onvoldoende bekend met het beleid en de instructies op het terrein van geweldstoepassing. Er is een regeling geweldinstructie gevangeniswezen. Er vinden geen trainingen en toetsingen plaats in de toepassing van geweld (smiddelen) of met betrekking tot fysieke vaardigheden. Er vindt ook geen evaluatie plaats met betrekking tot het onderwerp beheersing van agressie. De gevangenis heeft geen toegang (meer) tot het Justitieel Informatie Systeem, waarin registratie van disciplinaire straffen en gebruik van geweld dient plaats te vinden.

De penitentiare inrichting wordt door zowel het personeel als de gedetineerden beschouwd als zeer onveilige omgeving om te werken en te verblijven, mede door het aanhoudende geweld tussen gedetineerden. Op locaties waar de gedetineerden zich bevinden, dus ook die met een verhoogd risico op agressie en geweld, is onvoldoende personeelstoezicht.

Tijdens de interviews werd aangegeven dat er sprake is van verbaal geweld van de bewaarders als reactie op verbaal geweld door de gedetineerden. Een aantal geïnterviewden typeert de werkhouding van een deel van het personeel op dit vlak als onprofessioneel. De Commissie van Toezicht (CVT) heeft geen klachten ontvangen over geweld door bewaarders. Voorts komt uit de inspectie naar voren dat noch vanuit de Sint Maartense autoriteiten aan het managementteam, noch vanuit de leiding van de gevangenis aan het gevangenispersoneel, expliciet is gecommuniceerd dat alle vormen van geweld, inclusief verbaal geweld, onacceptabel zijn en dat er sancties aan verbonden zijn. Uit de inspectie komt evenmin naar voren dat er ooit sancties gesteld zijn. Sommige gevangenen geven aan geen klacht tegen het personeel in te dienen uit angst voor represailles.

Daarnaast is er sprake van verbaal geweld van gedetineerden tegen diegenen die van buitenaf in de gevangenis worden ingezet om zoekingen uit te voeren en tegen het personeel van de gevangenis. Ook is er sprake van verbaal en fysiek geweld door gedetineerden gericht tegen mede-gevangenen. Bij dat laatste worden geregeld (zelfgemaakte) wapens gebruikt. De gedetineerden stellen daardoor op hun hoede te moeten blijven, wat resulteert in een gespannen sfeer. Er zijn gedetineerden die bang zijn voor hun eigen veiligheid en zoveel mogelijk tijd op cel doorbrengen.

Het gevolg van te weinig mankracht en daardoor te weinig toezicht tijdens een dienst is dat hierdoor de kans op incidenten met geweld toeneemt en de veiligheid van een ieder die zich binnen de muren van de gevangenis bevindt niet kan worden gegarandeerd, aldus geïnterviewden. Respondenten wijzen erop dat er geregeld incidenten plaatsvinden en noemen onder meer een schietpartij met dodelijke afloop. In het geval een (ernstig) incident plaatsvindt, kijken de paar bewaarders aanwezig vaak slechts toe en wachten op versterking van collega's. In het geval van de schietpartij, renden de aanwezige bewakers weg, volgens geïnterviewden.

Het interne bijstandsteam bestaat slechts in theorie en is niet inzetbaar. Het team bestond uit 15 leden, echter doordat reeds meerdere jaren de vergoeding behorende bij dit taakaccent niet is ontvangen zijn er meerdere leden afgehaakt of niet bereid om gehoor te geven aan een oproep. Indien er sprake is van een calamiteit en er versterking nodig is, wordt er een beroep gedaan op het Korps Politie Sint Maarten. De bewaarders zelf beschikken over een fluitje en pepperspray. Dit laatste wordt veelal ingezet om de bij het incident betrokken personen te beheersen. Getroffen maatregelen naar aanleiding van een incident bestaan vaak uit de beperking van de beweegruimte van alle gedetineerden. Dat is vaak mede ingegeven door het tekort aan personeel. Dit resulteert erin dat de gevangenen 22 uur per dag op cel zitten.

Alle incidenten worden volgens het MT geregistreerd, omdat het vooral in het kader van de beoordeling van de V.I. van belang is. Het inlichten van het OM, de Commissie van Toezicht en de advocatuur in het geval van een incident verloopt nog niet consequent genoeg, maar recentelijk is hier lichte verbetering in te zien richting het OM. Deze opkomst in informatiestroom wordt als positief ontvangen, omdat op die manier tezamen actie ondernomen kan worden. De gevangenis heeft geen strategie ontwikkeld voor de aanpak van geweld tussen gedetineerden.

Medische procedure

Als een gedetineerde gewond is, wordt hij afhankelijk van de ernst naar de ziekenboeg gebracht of wordt een ambulance gebeld. De gevangenisarts gebruikt een speciaal formulier indien sprake is van een verwonding. Tevens maakt hij foto's van de verwondingen voor in het dossier. De medische dienst houdt geen apart trauma

register bij. Voorts worden volgens geïnterviewden niet altijd de resultaten van een medisch onderzoek aan de gedetineerde of zijn advocaat beschikbaar gesteld. Er is geen procedure die voorschrijft dat de arts bij vermoedens van mishandeling van een gedetineerden daarvan melding maakt bij het openbaar ministerie, zoals het CPT graag ziet. Het OM stelt nimmer een dergelijke op zichzelf staande melding te hebben ontvangen.

3.3.4 Analyse & conclusie

De Raad concludeert dat de P.I. geen actief beleid voert om geweld, bedreiging en intimidatie te voorkomen en te beheersen. De Raad merkt hierbij op dat ook al zou er een actief beleid zijn, het in de uitvoering aan voldoende training, mankracht, fysiek toezicht en een geofend en goed geoutilleerd interne bijstandsteam ontbreekt om zo'n beleid adequaat te kunnen uitvoeren. De Raad meent dat door de huidige omstandigheden in de gevangenis veel meer ruimte is voor geweld, bedreiging en intimidatie dan 'normaliter' (zelfs onder minimale omstandigheden) verwacht mag worden. Nu dit zich onder meer heeft geuit in een incident met een dodelijk slachtoffer, vraagt de Raad zich af wat nog meer nodig is om de ernst hiervan in te zien en adequate maatregelen te treffen. Deze ernstige ontwikkelingen dulden geen afwachtende houding. Bovendien hoeven niet alle maatregelen extra geld te kosten. Volgens de Raad kunnen in ieder geval op reguliere basis celinspecties plaatsvinden. Het doel van de inspecties is namelijk – zoals ook in de reactie van de regering verwoord wordt – het voorkomen van fysieke verwondingen richting mede-gedetineerden of personeel, het voorkomen van geweldsincidenten en het voorkomen van ontsnappingen. Celinspecties dragen daarmee bij aan en zijn van invloed op de mate van veiligheid binnen de gevangenis en zijn daarmee een goed middel om agressie te beheersen, mits adequaat uitgevoerd. De Raad spoort de daarvoor verantwoordelijken dan ook aan om aan het voorgaande op kortst mogelijk termijn aandacht te besteden.

Voorts zijn in dit kader twee van de aanbevelingen van het CPT niet opgevolgd en is een aanbeveling deels opgevolgd. Zowel vanuit het ministerie als vanuit het management van de gevangenis is niets concreets gecommuniceerd aan respectievelijk de gevangenis en het personeel omtrent ongeoorloofd verbaal en fysiek geweld door het personeel. Ook heeft de gevangenis geen strategie ontwikkeld voor de aanpak van geweld tussen gedetineerden.

Registratie naar aanleiding van een medisch onderzoek van een gevangene – dus ook in het geval van een verwonding na een incident – vindt plaats. In geval van een ernstige verwonding wordt gebruik gemaakt van een speciaal formulier en worden foto's aan het dossier toegevoegd. Er is geen specifiek trauma register en de uitslagen naar aanleiding van een medisch onderzoek worden nog niet consequent aan de gevangene ter beschikking gesteld. De Raad acht het raadzaam de door de regering in zijn reactie aangekondigde meeting tussen verschillende betrokkenen alsnog te laten plaatsvinden om geheel aan de aanbeveling van het CPT te kunnen voldoen.

Tabel 2: Waardering Agressiebeheersing

Aspect	Criterium		
Interne veiligheid	Agressiebeheersing		

Rood » voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

3.3.5 Aanbevelingen

- Stel beleid op en voer dit actief uit om geweld, bedreiging en intimidatie te voorkomen en te beheersen. Geef daarbij direct aandacht voor hetgeen minimaal benodigd is om daadwerkelijk uitvoering te kunnen geven aan het beleid.
- Voer regelmatig celinspecties uit ter bevordering van de veiligheid binnen de gevangenis.
- Draag zorg voor een goed geoutilleerd intern bijstandsteam en voldoende financiële middelen voor de bij dit taakaccent behorende vergoedingen.

3.4 Drugsontmoediging

3.4.1 Criterium

Het criterium waaraan de Raad toetst luidt: 'De penitentiaire inrichting bestrijdt actief de invoer, handel en het gebruik van drugs.'

3.4.2 Bevindingen

Drugsontmoediging

Vrijwel alle geïnterviewden maken melding van de geur – en daarmee de aanwezigheid – van marihuana in de gevangenis. Er is geen specifiek beleid met bijbehorende werkinstructies op het terrein van drugsontmoediging. De meesten stellen dat de executieve medewerkers hier niet mee bekend zijn. In elk geval zijn die er niet actief mee bezig. Ook in de huisregels wordt niet specifiek verwezen naar enig drugsontmoedigingsbeleid. Wel is er een procedure ‘uitvoeren urine controle’ (zonder datum) beschreven, welke volgens het voorblad onderdeel uitmaakt van de huisregels voor gedetineerden. Echter volgens de geïnterviewde gedetineerden ontvangen zij geen kopie van de huisregels of enig andere vorm van schriftelijke voorlichting. Wel zijn de gedetineerden op de hoogte van de reactie van de gevangenis op het aantreffen of het gebruik van drugs, namelijk het *cachot* (opsluiting in afzondering) of een tijdelijk verbod om bezoek te ontvangen. Voorts is er een speciaal formulier voor de uitvoering van de urinecontrole beschikbaar. De procedure wordt echter niet nageleefd, omdat van de gedetineerden – in plaats van op meerdere meetmomenten gedurende hun verblijf – alleen in het kader van de beoordeling van hun vervroegde invrijheidstelling een urinecontrole wordt afgenomen. Daar drugsgebruik één van de gronden voor afwijzing van V.I. is, vindt in dit kader registratie van deze controle plaats. De P.I. evalueert niet op grond van de resultaten van de urinecontroles het gevoerde drugsontmoedigingsbeleid. In het kader van drugsontmoediging zijn de gerichte doorzoekingen van belang, omdat gedurende die zoekingen ook drugs worden gevonden (zie paragraaf 4.2.3).

Bezoekers

Bezoekers van gedetineerden worden niet actief schriftelijk geïnformeerd over de maatregelen van de P.I. om de invoer van drugs tegen te gaan en over de gevolgen indien drugs worden aangetroffen. Wel is er een pamflet beschikbaar waarop onder meer een afbeelding met een verbod op drugs staat, echter hebben de inspecteurs dit niet zichtbaar in de voor het bezoek toegankelijke ruimtes aangetroffen. De geïnterviewde gedetineerden melden dat hun bezoek wel op de hoogte is van de consequenties van het bezit van verboden middelen. Alle bezoekers worden gecontroleerd bij aankomst in de gevangenis, door middel van een toegangspoort, een handscan en aan de hand van hun identiteitskaart. Tijdens bezoekdagen werden er honden van de K9-unit van het korps samen met hun begeleider ingezet als extra controlemiddel, echter komen zij al enige tijd niet meer langs.

3.4.3 Analyse & conclusie

De Raad is van oordeel concludeert dat de gevangenis niet actief de invoer, handel en het gebruik van drugs bestrijdt en/of ontmoedigt. Er wordt niet opgetreden tegen drugsgebruik en -handel anders dan naar aanleiding van een gerichte celinspectie. Het controlemiddel om het drugsgebruik te beheersen dan wel tegen te gaan, zijnde de urinecontrole, wordt alleen aan het eind van de detentie ingezet. Hiermee wordt volgens de Raad voorbijgegaan aan het doel van zulke controles, namelijk een (zoveel mogelijk) drugsvrije detentie en het beheersen, beperken en voorkomen van drugsverslavingen en daaruit voortvloeiende problematiek die van invloed kan zijn op de veiligheid, orde en goede gang van zaken in de gevangenis en daarnaast op de resocialisatie. Volgens de Raad dient zorg te worden gedragen voor een actueel en toepasbaar drugsontmoedigingsbeleid.

Tabel 3: Waardering Drugsontmoediging

Aspect	Aspect		
Interne veiligheid	Drugsontmoediging	Oranje	Rood

Rood » voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

Oranje » voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

3.4.4 Aanbeveling

- Draag zorg voor een actueel en toepasbaar drugsontmoedigingsbeleid.

3.5 Conclusie interne veiligheid

De Raad heeft op basis van 3 criteria gekeken naar de interne veiligheid van de gevangenis. De Raad is genoodzaakt te concluderen dat het ernstig is gesteld met de algehele interne veiligheid binnen de gevangenis. Dit geldt op het gebied van zowel de preventie en beheersing van calamiteiten als op de gebieden agressiebeheersing en drugsontmoediging, waarbij bij het laatstgenoemde nog enige actie wordt ondernomen. De combinatie van gebrek aan visie en beleid, niet werkend materieel, onvoorbereid en tekort aan werkzaam en toezichhoudend personeel, de aanwezigheid van onder meer (zelfgemaakte) (vuur-)wapens en niet structurele inzet van het middel celinspecties zorgt voor een gespannen en onhoudbare situatie binnen de gevangenis en is van directe invloed op de veiligheid van een ieder die zich binnen de gevangenis muren bevindt. Op het moment kan de veiligheid van bezoekers, personeel en gedetineerden niet gegarandeerd worden, wat volgens de Raad een onhoudbare en kwetsbare situatie is. De Raad vreest voor ernstige incidenten met onomkeerbare gevolgen en benadrukt dat deze situatie niet langer kan en mag voortduren. De Raad spoort de daarvoor verantwoordelijken dan ook aan om de handen ineen te slaan en ervoor te zorgen dat de veiligheid in de gevangenis van Sint Maarten op de kortst mogelijke termijn naar een acceptabel niveau getild wordt. De Raad kijkt uit naar de resultaten daarvan.

Tabel 4: waardering alle criteria

Aspect	Criterium	Waardering	
Interne veiligheid	Preventie en beheersing van calamiteiten	Rood	Rood
	Agressiebeheersing	Rood	Rood
	Drugsontmoediging	Oranje	Rood

Rood » voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

Oranje » voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

4

Maatschappijbeveiliging

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk beoordeelt de Raad hoe het is gesteld met de maatschappijbeveiliging. Elke paragraaf begint met een korte toelichting op het criterium dat de Raad hanteert. Elk criterium is gebaseerd op (inter)nationale wet- en regelgeving en normen (zie bijlage 1). Daar waar van toepassing vermeldt de Raad de aanbeveling van het CPT en de reactie van de regering van Sint Maarten daarop. Vervolgens geeft de Raad zijn bevindingen weer. De paragraaf sluit telkens af met een conclusie en indien van toepassing één of meerdere aanbevelingen.

4.2 Beveiligingsvoorzieningen en -toezicht

4.2.1 Criterium

Het criterium waaraan de Raad toetst luidt: *'De bouwkundige voorzieningen en technische systemen, procedures en overige maatregelen om ontvluchtingen uit de P.I. tegen te gaan functioneren naar behoren en er is voldoende toezicht op en bij situaties met een verhoogd veiligheidsrisico.'*

4.2.2 Aanbeveling CPT & reactie regering Sint Maarten

Celzoeken

Aanbeveling CPT

The CPT recommends that a clear protocol for cell searches be drawn up, taking into account the above remarks.

Reactie regering Sint Maarten

It is correct that no written policy has yet been drafted on how cell inspections should be conducted. That does not mean that the importance of conducting good cell inspections is not endorsed. Cells are indeed inspected twice a week, or more often if deemed necessary, under the supervision of the duty officer. In the wake of two violent incidents, several cell inspections were conducted in cooperation with the St Maarten Volunteer Corps, the St Maarten Police Force, and the Marine Corps. This was a highly productive partnership, which led to the discovery of various prohibited items, which were immediately confiscated. It has now been agreed to conduct such inspections once a month. The Minister of Justice, in collaboration with the prison governor, will assess whether it is possible to formalize this decision in writing, within the current financial and capacity constraints.

4.2.3 Bevindingen

Veiligheidsrisico's

Binnen de P.I. is men zich bewust en op hoogte van de veiligheidsrisico's. Deze risico's worden tijdens de interviews vooral toegeschreven aan het tekort aan dagelijks werkzaam personeel en een tekort aan middelen. Uit de inspectie is niet de indruk ontstaan dat veiligheidsrisico's en -incidenten met regelmaat onderwerp zijn van bespreking in het werkoverleg of dat veiligheidsincidenten met de relevant betrokkenen worden geëvalueerd. Voorts zijn de medewerkers onbekend met werkinstructies die van toepassing zijn op niet alleen de veiligheid maar al de werkzaamheden die zij verrichten. Er zijn in het geheel niet veel werkinstructies voorhanden waarin (kritische) processen zijn omschreven en die werkinstructies die er zijn, zijn zeer gedateerd, en worden niet consequent opgevolgd. Vanuit de leiding ontbreekt zichtbaarheid op de werkvloer, sturing en toezicht op de werkzaamheden van personeelsleden en de naleving van werkinstructies. In de praktijk resulteert dit erin dat het personeel – deels noodgedwongen – zijn eigen werkmethodes erop nahoudt met als gevolg onderlinge verschillen, wantrouwen en gebrek aan communicatie. Als gevolg van de voorgaande situatie is er ruimte om grenzen op te zoeken en wellicht zelfs te overschrijden, aldus geïnterviewden. Vermoedens of misstanden worden niet door het personeel gemeld aan de leiding, omdat zij vrezen voor represailles. Nodig is een totale cultuuromslag binnen de gevangenis, aldus een respondent.

Waar alle respondenten het over eens zijn is dat de veiligheid al langere tijd in het gedrang is en dat sprake is van een almaar neerwaartse spiraal. Er is personeel dat zich onveilig voelt en bang is en zich daardoor ziek meldt. Als gevolg daarvan moeten andere collega's overwerken en raken deze oververmoeid. Diensten van twaalf uur zonder aflossing zijn geen uitzondering. Ook worden posten bij de *wisseling van de wacht* onnodig lang onbemand gelaten. Een geïnterviewde vertelt dat ook dit een ongewenste situatie is omdat de werkzaamheden vergen dat het personeel te allen tijde alert is. Voorts wordt ook door geïnterviewde bezoekers die beroepsmatig tijdelijk aanwezig dienen te zijn in de gevangenis gewezen op de veiligheidsrisico's. Bij sommigen rijst de vraag of het nog verantwoord is om personen te detineren in de gevangenis gezien de huidige omstandigheden. Vrijwel alle respondenten vragen zich af wat er nog moet gebeuren alvorens de hoognodige (veiligheids-) maatregelen genomen worden. Op reeds overhandigde rapportages van verschillende instanties aangaande de precare situatie en eventuele oplossingen wordt – volgens geïnterviewden – niet of onvoldoende geageerd.

Beveiligingsvoorzieningen

De beveiligingsvoorzieningen werken deels naar behoren, waarbij herstel lang op zich kan laten wachten, zeker als de expertise niet op het eiland voorhanden is. Het toegangshek en het buitenste hek rondom de gevangenis, dat bovendien uit slechts gaaswerk bestaat, zijn al jaren aan vervanging toe. De ramen in de uitkijkposten geven slecht zicht, met name in het donker. Er is een cameraobservatiesysteem in gebruik in de gevangenis, wat volgens de inspecteurs professioneel oogt en waarvan de beelden tijdelijk worden opgeslagen. Overdag is de beeldkwaliteit zeer goed. Niet alle ruimten kunnen met camera's geobserveerd worden. In de bezoekersruimte hangen bijvoorbeeld wel camera's, maar in het klaslokaal weer niet. Op meerdere plekken zijn er dode hoeken, waaronder de luchtplaats en in de gangen waar de cellen zich bevinden. Met de camera's kan gedeeltelijk langs het buitenhek geobserveerd worden, maar niet aan alle kanten. Van het voorgaande is iedereen op de hoogte, ook de gedetineerden. Voorts blijkt dat bepaalde camera's gesaboteerd waren die zicht gaven op de plekken waar (ernstige) incidenten hebben plaatsgevonden. Hoewel het aantal camera's als voldoende worden aangemerkt, zijn er in de gevangenis dus nog plekken waar ze moeten worden geplaatst als er geld voor zou zijn. Er zijn dagelijks maximaal 2 personeelsleden om de beelden te beoordelen. Daarnaast bevestigen geïnterviewden dat er ook regelmatig sabotage van de camera's plaatsvindt.

Sinds oktober 2017 is de onder stroom staande bedrading rondom de gevangenis compleet en in werking. In de 'pit' werken de beeldschermen niet altijd en het is vaak onbemand, waardoor vanuit die ruimte dan geen toezicht wordt gehouden op de verschillende gangen, terwijl het juist daarvoor op die manier is ingericht volgens het *panopticon-model*.

Verder beschikt de gevangenis over een detectiepoort en handscanners. Deze laatste worden niet door iedereen consequent gebruikt. De goederenscanner is al zeer geruime tijd defect en dus buiten gebruik. Een enkeling vraagt zich tijdens het interview openlijk af of ook hier wellicht sprake is van sabotage, omdat het apparaat schijnbaar niet te repareren is. Een nieuwe scanner is overgenomen vanuit Nederland, echter moet het nog naar Sint Maarten vervoerd worden. Tenslotte vormen de defecte cilinders van de sloten, zoals eerder aangegeven, een groot probleem (zie paragraaf 3.2.2.).

Verder komt uit de inspectie naar voren dat respondenten zich afvragen of de inzet van werknemers van een privaat beveiligingsbedrijf op voor de gevangenis cruciale veiligheidsposten, de toegangscontrole en de uitkijkposten, nog houdbaar is. Zij zijn noch toegerust noch uitgerust om de bijbehorende taken uit te voeren. Daar zij geen wapens mogen dragen, niet beschikken over een voor een gevangenis specifieke training en niet rechtstreeks kunnen communiceren met de Centrale Post kunnen zij de van hun verwachte werkzaamheden in de kern feitelijk niet uitvoeren. Bij incidenten in het verleden is, volgens geïnterviewden, ook niet altijd gehandeld conform de verwachtingen. Daarmee dragen zij dus niet bij aan de verwachte mate van veiligheid naar aanleiding van hun taken, aldus respondenten. Ook is deze vorm van inhuur van extra personeel kostbaar en is de eigenaar van het ingehuurde bedrijf zelf verdachte en gedetineerd in Curaçao. Geïnterviewden vragen zich dan ook af of de overheid dan wel het ministerie van Justitie gezien deze situatie nog van dit bedrijf gebruik dient te maken. Dat laatste geldt temeer dan wel in elk geval voor de beveiliging van de gevangenis.

Voorts is door geïnterviewden geopperd dat niet alleen enige vorm van screening van al het personeel voor indiensttreding dient plaats te vinden, maar ook gedurende de aanstelling. Dit zou volgens hen ook moeten gelden voor extern ingehuurd personeel alsmede tijdelijk aangetrokken personeel, zowel van binnen als buiten justitie.

Controle

Alle geïnterviewden geven aan dat de gedetineerden altijd worden gecontroleerd op het bezit van contrabande bij het (tijdelijk) verlaten van en bij terugkeer in de gevangenis. Indien de gevangenen naar de rechtbank gaan, worden zij door de politie aan een extra controle onderworpen. De controle is minder regelmatig en structureel in het geval de gedetineerden zich binnen de gevangenis bewegen. Daarbij valt het tijdens de inspectie op dat gedetineerden zich overwegend zelfstandig verplaatsen zonder begeleiding van een bewaarder. Een enkele gedetineerde geeft aan niet gecontroleerd te zijn voorafgaand aan het interview met de inspecteurs.

Bij de toegangspoort worden de gegevens van bezoekers genoteerd en eenmaal binnen moeten alle bezoekers hun ID-kaart achterlaten bij de Centrale Post. Voorts worden personeel en bezoekers gecontroleerd door middel van een detectiepoort en handscanner. Eventuele bagage wordt handmatig gecontroleerd, waarbij de inspecteurs zelf ervaren dat dit niet altijd even grondig gebeurt. De bagagescanner is zoals eerder aangegeven al geruime tijd defect. Een geïnterviewde meent dat het bezoek achter glas weer ingevoerd moet worden.

Uit de interviews blijkt dat ingevoerde (privé) goederen, bestemd voor gedetineerden gescreend worden in de bibliotheek en binnen twee dagen na invoer aan de gedetineerde overhandigd worden.

Doorzoeken

Er is geen schriftelijke procedure met betrekking tot doorzoeken of celinspecties beschikbaar. Wel zijn er voor de medewerkers van de gevangenis een drietal formulieren specifiek voor celinspecties beschikbaar. Uit de inspectie komt naar voren dat (vrijwel) geen wekelijkse celinspecties worden uitgevoerd door het personeel van de gevangenis, met als voornaamste reden het tekort aan werkzaam personeel.

Wel worden er – met en zonder medeweten van de gevangenisdirecteur – indien daar aanleiding toe is gerichte multidisciplinaire doorzoeken gehouden in de gevangenis door het Openbaar Ministerie, het Korps Politie Sint Maarten met K9-unit en het mariniersdetachement op Sint Maarten. Deze laatste nemen dan deel in het kader van bijstand ter handhaving van de strafrechtelijke rechtsorde. In het geval van gerichte doorzoeken kan bijstand van de mariniers gevraagd worden, welke dan werken onder verantwoordelijkheid van het korps onder gezag van het Openbaar Ministerie. Afspraken die gemaakt worden ten aanzien van de doorzoeken worden opgenomen in het besluit om militaire bijstand te verlenen.

De aanpak van de gerichte doorzoeken, waaronder celinspecties, is dat het gevangenispersoneel de gedetineerden fouilleren en elders onderbrengen, waarnaar de mariniers met gelaat bedekkende stukken om hun identiteit te beschermen de doorzoeking uitvoeren. Er wordt niet gefilmd, maar er worden wel foto's van de gevonden verboden goederen gemaakt. Voorheen waren er bewaarders van de gevangenis aanwezig gedurende de doorzoeken door de mariniers. Bij de laatste doorzoeking werden bewaarders niet meer toegelaten. Tijdens de verschillende doorzoeken werden onder meer (zelfgemaakte) wapens, drugs en mobiele telefoons gevonden. Onlangs is wederom een vuurwapen aangetroffen. Alle verboden goederen worden door de mariniers overgedragen aan de aanwezige leden van het KPSM ter inbeslagname en verdere afhandeling. Hiervoor worden speciale plastic zakken gebruikt waarop de relevante gegevens – waaronder cel nummer – worden genoteerd. Na afloop wordt altijd een evaluatierapport geschreven door de mariniers.

Integriteit van het personeel houdt volgens respondenten direct verband met de mate van veiligheid in de gevangenis. Naast de bekende gevallen van overtreding van de wet en dus schending van de integriteit door enkele personeelsleden, worden vermoedens van niet integer gedrag van een deel van het personeel wel uitgesproken, maar deze worden vaak niet geconcretiseerd. Daarmee is het lastig te bepalen of en in welke mate er sprake is van niet integer gedrag. Desalniettemin komt uit de inspectie naar voren dat er binnen de gevangenis onregelmatigheden zijn ten aanzien van het onderwerp personeel, welke van invloed zijn op de veiligheid van een ieder die zich in de gevangenis bevindt. In verschillende interviews en in verschillende rapportages van organisaties binnen de justitiële keten wordt dit ook aangekaart. Uit de interviews komt naar voren dat tijdens de gerichte doorzoeken vanuit een deel van het personeel niet de medewerking wordt verleend die men zou verwachten, waardoor de veiligheid van de aanwezigen in het gedrang kan komen. Dit is een zeer ongewenste situatie. Met vorenbenoemde gedragingen roept het betreffend bewakend personeel op zijn minst de verdenking over zich af dat er 'meer aan de hand is'. Voor zover bekend is hiertegen niet disciplinair of anderszins opgetreden.

Tijdens de doorzoekingen zou ook niet altijd even zorgvuldig met de goederen van de gedetineerden worden omgegaan. Verschillende geïnterviewden wijzen erop dat hier nu aandacht voor is en dit de laatste keer verbeterd is. Evengoed wordt vermeld dat de gevangenen zeer inventief zijn en in handgemaakte objecten spullen ingenieus verbergen, waardoor het niet anders kan dan sommige goederen open te breken. De Commissie van Toezicht heeft in de afgelopen maanden geen klachten hierover ontvangen. Voorts komt uit de inspectie naar voren dat bepaalde plekken in de gevangenis, waaronder de keuken en de ruimtes tussen de eerste en tweede muur, vanuit veiligheidsoogpunt met betrekking tot contrabande meer dan thans de aandacht verdienen.

4.2.4 Analyse & conclusie

De Raad benadrukt ook hier de ernstige zorgen die hij heeft ten aanzien van de beveiligingsvoorzieningen en -toezicht. De bouwkundige, voorzieningen, technische systemen en overige systemen, procedures en maatregelen om ontvluchtingen uit de gevangenis tegen te gaan functioneren deels naar behoren en is daarmee van negatieve invloed op de mate waarin de maatschappij beveiligd is. Er is in het algemeen onvoldoende toezicht op en bij situaties, waaronder die met een verhoogd veiligheidsrisico. Daar waar tekort aan personeel tijdens de werkdienst is, is het werken volgens een vast stramien en de beschikking over technische hulpmiddelen die naar behoren werken des te belangrijker. Hier schort het nog aan, met name bij de toegangscontrole. Voorts wijst de Raad erop dat het in ieder geval vanuit veiligheidsoogpunt zeer ongewenst is dat gedetineerden zich in grote mate alleen, dus zonder een bewaarder, binnen de gevangenis verplaatsen.

Het extern ingehuurd beveiligingsbedrijf zorgt weliswaar voor meer aanwezig werkzaam personeel, echter geeft het volgens de Raad meer dan acceptabele verhoogde risico's voor zowel de interne veiligheid als de maatschappijbeveiliging. Deze beveiligers staan, gestationeerd op cruciale beveiligingspunten. Zij zijn niet in staat om hun beveiligingswerkzaamheden uit te voeren zoals verwacht mag worden van personeel werkzaam in een speciale setting als die van een gevangenis en op een dergelijke posten.

De Raad wijst erop dat tijdens deze inspectie de risico's met betrekking tot integriteit op de algehele veiligheid binnen de gevangenis goed naar voren kwam. De Raad concludeert dat een aantal bestaande factoren binnen de gevangenis in ieder geval het risico op niet integer gedrag in de hand werkt. Het gebrek aan een visie, beleid en werkinstructies en consequente naleving van de bestaande instructies laat ruimte, en dwingt het werkzame personeel, om een eigen invulling te geven aan de werkzaamheden. Daarnaast spelen het gebrek aan toezicht en controle, zowel van boven af als onderling, het niet consequent te hoeven afleggen van verantwoording en het niet snel repareren van voor de controle van – onder meer het personeel – belang zijnde materieel een rol. Het voorgaande resulteert op het moment in scheve werkverhoudingen, onderling wantrouwen, ziekmeldingen, gebrek aan eenheid en onvoldoende zicht op eventuele integriteitsproblemen. Al deze omstandigheden dragen eraan bij dat de kans op schending van regels en daarmee schending van de integriteit toeneemt en draagt daarmee bij aan de onveiligheid binnen de inrichting. Integriteit is daarmee een integraal aandachtspunt voor de aanpak ten aanzien van verbeteringen binnen de gevangenis geworden. Los van het voorgaande meent de Raad dat het genoemde voorbeeld over de doorzoekingen in zo een consistente mate is genoemd, dat het niet anders kan dan op zijn minst twijfel te uiten over de integriteit van een (niet nader gespecificeerd) deel van het personeel. De Raad benadrukt dat de achtergrond van genoemde voorbeelden trendmatig onderzocht kan worden door de Raad. De Raad verwijst naar zijn aanbeveling omtrent integriteit in zijn rapport *'Penitentiaire inrichting Sint Maarten. Een onderzoek naar de rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie'* welke nog onverkort geldt.

In zijn rapport *'Beveiliging van en veiligheid in de detentie inrichtingen Sint Maarten (2014)'* deed de Raad onder meer de volgende aanbevelingen: *'Herstel het hekwerk rond de inrichting'* en *'Bevorder consequente uitvoering en handhaving van personeels- en werkinstructies onder meer betreffende toegangscontrole, celvisitatie, urinecontrole en opstellen van incidentrapportages'*. De Raad merkt op dat deze aanbevelingen nog steeds gelden en doet daarom in dit rapport geen nieuwe aanbevelingen hieromtrent.

Aan de aanbeveling van het CPT inzake het opstellen van een protocol voor celzoekingen is niet voldaan.

Tabel 5: Waardering Beveiligingsvoorzieningen en -toezicht

Aspect	Criterium		
Maatschappijbeveiliging	Beveiligingsvoorzieningen en -toezicht		

Rood » voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

Oranje » voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

4.2.5 Aanbevelingen

- Bewerkstellig dat de bouwkundige voorzieningen, technische systemen, procedures en maatregelen om ontvluchtingen uit de P.I. tegen te gaan, naar behoren functioneren.
- Zorg voor voldoende toezicht op en bij situaties met een verhoogd veiligheidsrisico.
- Staak de inhuur en inzet van extern ongekwalificeerd en onbevoegd beveiligingspersoneel op cruciale beveiligingsposten.
- Evalueer de keuze voor inzet van extern personeel, en betrek daarbij de specifieke eisen die aan personeel dat in een gevangenis werkzaam is gesteld moet worden en de specifieke vereisten behorend bij de werkzaamheden die zij uitvoeren.

4.3 Vrijhedenbeleid

4.3.1 Criterium

Het criterium waaraan de Raad toetst luidt: *‘Bij het toekennen van vrijheden aan gedetineerden weegt de P.I. maatschappelijke risico’s mee.’*

4.3.2 Bevindingen

De inrichting wijst de gedetineerden niet op de mogelijkheden om de inrichting tijdelijk te verlaten of met verlof te gaan. Voorts geven de geïnterviewde gevangenen aan dat het weekendverlof met elektronisch toezicht is afgeschaft (zie voor E.T. paragraaf 4.4). Een enkeling verzoekt om tijdelijk verlof, maar dat werd afgewezen. De wijze waarop de besluitvorming met betrekking tot de toekenning van vrijheden tot stand komt ligt niet vast, beleid ontbreekt. Uit de interviews volgt dat er problemen zijn in de uitvoering van de overeenkomst van het elektronisch toezicht (zie paragraaf 4.4).

Versillende respondenten stellen dat een privilegesysteem binnen de gevangenis een goede aanpak zou zijn om niet alleen de orde binnen de gevangenis te handhaven maar ook ter voorbereiding van de gedetineerde op de terugkeer naar de maatschappij. Thans is dit er niet, waardoor de gedetineerden geen aansporing krijgen om zich te gedragen, aldus geïnterviewden.

Een geïnterviewde wijst erop dat de gedetineerden door de tekortkomingen ook mogelijkheden krijgen die zij normaliter niet behoren te krijgen, zoals dat zij hun kleding op cel mogen drogen omdat er maar één luchtplaats in gebruik is. Normaliter is dit uit veiligheidsoogpunt niet toegestaan.

4.3.3 Analyse & conclusie

Aan het door de Raad gehanteerde criterium *‘Bij het toekennen van vrijheden aan gedetineerden weegt de P.I. maatschappelijke risico’s mee’* wordt niet voldaan. Aan de gedetineerden wordt momenteel niet de mogelijkheid gegeven om de inrichting tijdelijk te verlaten of met verlof te gaan anders dan in het kader van de V.I.. De *‘Regeling elektronisch toezicht’*, destijds door de minister van Justitie vastgesteld in verband met het cellentekort, is op 24 oktober 2015 ingetrokken.⁷ Voor de duidelijkheid wijst de Raad erop dat de intrekking van deze regeling er niet aan in de weg staat dat een gedetineerde op zijn (schriftelijke) verzoek door de minister vergund wordt

⁷ De rechter overwoog het volgende: *‘De ET-regeling waar verzoeker zich op beroept, is op 24 oktober 2015 ingetrokken. Deze intrekking heeft onmiddellijke werking. Dit brengt mee dat vanaf dat moment op de ET-regeling geen beroep meer kan worden gedaan. Anders dan verzoeker lijkt te betogen, brengt de omstandigheid dat de ET-regeling gold op het moment dat verzoeker is veroordeeld niet mee dat verzoeker alsnog een beroep op die regeling kan doen. Niet het moment van veroordeling is daarvoor maatgevend, maar het moment waarop eventueel elektronisch toezicht had kunnen worden verleend.’* 16-06-2016, ECLI:NL:OGEAM:2016:26.

tijdelijk de gevangenis te verlaten voor ten hoogste drie maanden⁸ of dat de minister hem toe staat op basis van een vast te stellen periode voorafgaand aan de datum van zijn vermoedelijke invrijheidstelling voor een vast te stellen aantal keren van drie aaneengesloten dagen naar zijn gezinsbetrekkingen of, bij ontbreken daarvan, naar een andere bestemming te gaan.⁹ De mogelijke aan de laatstgenoemde mogelijkheid te verbinden voorwaarden zijn niet beperkt tot uitsluitend elektronisch toezicht, een meldingsplicht behoort bijvoorbeeld ook tot de mogelijkheden. De Raad geeft in overweging mee dat het toekennen van vrijheden bijdraagt aan één van de hoofddoelen van detentie, namelijk resocialisatie.

Tabel 6: Waardering vrijhedenbeleid

Aspect	Criterium		
Maatschappijbeveiliging	Vrijhedenbeleid		

Rood » voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

4.3.4 Aanbeveling

- Evalueer de mogelijkheden voor het toekennen van vrijheden en stel zo nodig (aanvullend) beleid op.

4.4 Voorwaardelijke invrijheidstelling (v.i.)¹⁰

4.4.1 Criterium

Het criterium waaraan de Raad toetst luidt: *‘De P.I. voert de geldende wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende procedures rond de toekenning van v.i. op een correcte wijze uit.’*

4.4.2 Bevindingen

Nieuw Wetboek van Strafrecht

Naar aanleiding van het op 1 juni 2015 in werking getreden nieuwe Wetboek van Strafrecht is de ‘Regeling elektronisch toezicht’, destijds door de minister van Justitie vastgesteld in verband met het cellentekort, op 24 oktober 2015 ingetrokken, omdat het – zo kan gelezen worden – haar nut heeft verloren.¹¹ In het wetboek is thans de wettelijke mogelijkheid opgenomen om gedetineerden eerder vrij te laten wegens een tekort aan cellen. Voorts bepaalt het nieuwe Wetboek van Strafrecht dat in beginsel elke veroordeelde – behalve levenslang veroordeelden en kortgestraften – na het uitzitten van tweederde van de aan hem opgelegde vrijheidsstraf in aanmerking komt voor voorwaardelijke invrijheidstelling. Verder geldt thans dat elektronisch toezicht als bijzondere voorwaarde bij de verlening van voorwaardelijke invrijheidstelling kan worden gesteld (artikel 1:32 lid 3 WvSr)¹². Bij de inwerkingtreding van het nieuwe wetboek zijn alle eventuele informele kortingen op de executie van de straf wegens werk, resocialisatie of andere redenen afgeschaft. Concreet houdt het voorgaande in dat geen

⁸ Artikel 38 en 39 Landsverordening vaststelling van beginselen van het gevangeniswezen, AB 2013, GT no. 431.

⁹ Artikel 31 jo 32 Ministeriële regeling houdende vaststelling van een huishoudelijk reglement voor gestichten als bedoeld in de Landsverordening beginselen gevangeniswezen, AB 2013, GT no. 576.

¹⁰ De regering heeft voldaan aan het verzoek van het CPT ter toelichting van: *‘The CPT would like to be informed whether any foreign nationals have been granted conditional release and, if so, under what terms.’*

¹¹ De rechter overwoog het volgende: *‘De ET-regeling waar verzoeker zich op beroept, is op 24 oktober 2015 ingetrokken. Deze intrekking heeft onmiddellijke werking. Dit brengt mee dat vanaf dat moment op de ET-regeling geen beroep meer kan worden gedaan. Anders dan verzoeker lijkt te betogen, brengt de omstandigheid dat de ET-regeling gold op het moment dat verzoeker is veroordeeld niet mee dat verzoeker alsnog een beroep op die regeling kan doen. Niet het moment van veroordeling is daarvoor maatgevend, maar het moment waarop eventueel elektronisch toezicht had kunnen worden verleend.’* 16-06-2016, ECLI:NL:OGEAM:2016:26.

¹² Zie ook Pagina 201 Memorie van Toelichting van het Wetboek van Strafrecht: *‘Kern van de nieuwe regeling is dat iedere veroordeelde tweederde (behoudens het naar Nederlands voorbeeld bepaalde in artikel 29, eerste lid) van zijn straf dient uit te zitten, tenzij die tijd wordt verkort wegens plaatsgebrek (artikel 29 juncto artikel 35). Om de zaak te vereenvoudigen en omdat de uiteindelijke strafduur primair een zaak van de rechter is (en niet van executieve diensten) worden de speciale termijnen voor veroordeelden wegens bepaalde delicten afgeschaft. Ook de speciale termijn wegens recidive wordt geschrapt, omdat de recidive een strafverhogend effect zal hebben gehad bij het opleggen van de straf. Bij de inwerkingtreding van het nieuwe wetboek zullen ook alle eventuele informele kortingen op de executie van de straf wegens werk, resocialisatie of andere redenen worden afgeschaft.’*

ET meer mogelijk is voorafgaand aan de VI, maar dat ET alleen nog gedurende de VI kan worden toegepast.¹³ Voor een goed begrip van het V.I.-proces ingevolge het WvS is door het ministerie van Justitie de beleidsnota 'Voorwaardelijke invrijheidstelling (V.I.) ingevolge het nieuwe Wetboek van Strafrecht' gepubliceerd in 2016.¹⁴ Deze nota bevat onder meer een schematische weergave van het proces van de V.I. (zie bijlage 2). Ook zijn er door het ministerie drie bundels met alle voor de gedetineerden relevante wetgeving, inclusief het gepubliceerde voorwaardelijke invrijheidstelling beleid en de berichtgeving met betrekking tot afschaffing van verlof onder elektronisch toezicht, aan de bibliotheek van de gevangenis ter beschikking gesteld.

Procedure V.I.

De medewerkers gedetineerdzaken en maatschappelijk werkers van de gevangenis zijn op de hoogte van de vigerende V.I.-regelgeving en bekend met de daarbij behorende taken. De huisregels over V.I. zijn niet aangepast naar de nieuwe bepalingen in het Wetboek van Strafrecht. Voorts wordt ook tijdens deze inspectie aangegeven dat gedetineerden bij binnenkomst niet worden gewezen op de huisregels en ook geen exemplaar ter beschikking wordt gesteld.

Geïnterviewden geven aan dat de procedures rond de bepaling, beoordeling en toekenning van de V.I. thans beter dan voorheen verlopen. De gedetineerden administratie ontvangt het extract-vonnissen van het Openbaar Ministerie en berekent de V.I.-datum tijdig indien zij het (extract-)vonnis tijdig ontvangen. Knelpunten worden ervaren indien de concipiëring van het (extract-)vonnis door de rechtbank op zich laat wachten. Dit levert vertragingen op in het verdere proces ter voorbereiding van de V.I. Het voorgaande is door het ministerie op aangegeven van de gevangenis zowel richting het OM als richting de rechtbank gecommuniceerd. Voorts wordt ook tijdens deze inspectie aangegeven dat niet de exacte V.I. datum door de gevangenis wordt doorgegeven aan de gedetineerden, om eventuele onvoorziene omstandigheden te voorkomen. Verschillende respondenten geven aan dat dit niet zo behoort te zijn en conform de wet de exacte datum berekend kan worden en vervolgens aan de gedetineerde dient te worden gecommuniceerd.

Adviezen met betrekking tot V.I. worden uitgebracht door de gevangenis, de reclasseringsinstelling SJIB en het Centraal College voor de Reclassering aan de minister van Justitie. Er wordt aangegeven dat het ministerie meestal tijdig, zijnde twee maanden voor de door de gedetineerden administratie berekende V.I. datum, de adviezen voor de door de minister van Justitie te nemen beslissing ontvangt. In een aantal gevallen blijkt dat de beslissing van de minister niet altijd tijdig wordt ontvangen, maar over het algemeen is het merendeel van de geïnterviewden tevreden over de gang van zaken.

Uitvoering elektronisch toezicht

Geïnterviewde gevangenen geven aan dat er al enige tijd geen elektronisch toezicht meer toegepast wordt. Uit de inspectie blijkt dat er vanaf de tweede helft van 2016 problemen zijn met de uitvoering van de door het ministerie van Justitie gesloten overeenkomst inzake het elektronisch toezicht. Tot die tijd was het ministerie zeer te spreken over de uitvoering en de werking van het ET. De overeenkomst voor bepaalde tijd eindigt op korte termijn. Er is nog geen initiatief genomen om actie te ondernemen en bijvoorbeeld een nieuwe aanbestedingsprocedure te starten.

4.4.3 Analyse & conclusie

Op de communicatie van de exacte einddatum na, voert de gevangenis de geldende wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende procedures rond de toekenning van V.I. op correcte wijze uit. In zijn rapport 'Penitentiaire inrichting Sint Maarten. Een onderzoek naar de rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie (2016)' meende de Raad dat de door de gevangenis gegeven motivatie om een gedetineerden niet de exacte datum van vrijlating in het kader van V.I. door te geven niet houdbaar is, gezien de datum op basis van het vonnis en de in het Wetboek van Strafrecht gestelde termijnen exact kan worden berekend en de procedure – en de eventueel daaruit voortvloeiende wijzigingen – (tijdig) toegelicht kan worden aan de gedetineerde. De Raad is nog steeds van mening dat de exacte datum meegedeeld dient te worden en neemt daarom een aanbeveling hieromtrent op. Daar inlichting over en verschaffing van huisregels nog niet goed verloopt neemt de Raad ook hier een aanbeveling over op.

¹³ De rechter overwoog in zijn uitspraak het volgende over VI: 'Noch de vroegere, noch de huidige VI-regeling op Sint Maarten betreffen onvoorwaardelijk recht. Aanpassingen in de executiemodaliteit horen er bovendien tot op zekere hoogte bij, en leveren niet licht strijd op met artikel 7 Evm. (...).' Gerecht in eerste aanleg van Sint Maarten, 16-06-2016, ECLI:NL:OGEMM:2016:26.

¹⁴ Landscourant, 5 februari 2016, nummer 3.

Een zeer positieve ontwikkeling vindt de Raad het dat een beleidsnota omtrent V.I. is opgesteld en gepubliceerd, zodat een ieder een goed begrip kan hebben van het V.I.-proces ingevolge het WvS. Hoewel het elektronisch toezicht, zij het in een ander stadium van de tenuitvoerlegging, opgelegd kan worden als bijzondere voorwaarde, zijn er problemen in de uitvoering daarvan. De Raad ziet niet in waarom er al ruim een half jaar geen stappen zijn ondernomen met betrekking tot gebreken in de bestaande overeenkomst of in aanloop naar een nieuwe overeenkomst. Deze afwachtende houding komt de inzet van dit technisch hulpmiddel waarmee de naleving van de bijzondere voorwaarde wordt gecontroleerd c.q. ondersteund niet ten goede, zeker gezien de goede ervaringen ermee en de beperkte mogelijkheden hier op Sint Maarten.

Tabel 7: Waardering voorwaardelijke invrijheidstelling

Aspect	Criterium		
Maatschappijbeveiliging	Voorwaardelijke invrijheidstelling		

Licht groen » Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen

Donker groen » Voldoet geheel aan de relevante normen en verwachtingen

4.4.4 Aanbevelingen

- Draag zorg dat de exacte einddatum binnen redelijke termijn schriftelijk aan de gedetineerde gecommuniceerd wordt.
- Pas de huisregels aan overeenkomstig de bepalingen in het geldende Wetboek van Strafrecht.
- Stel elke gedetineerde bij binnenkomst actief op de hoogte van de huisregels en zorg dat de huisregels voor eenieder beschikbaar zijn.
- Draag zorg dat de problematiek rondom de uitvoering van het elektronisch toezicht opgelost wordt.

4.5 Conclusie maatschappijbeveiliging

Aan de hand van drie criteria heeft de Raad gekeken hoe het ervoor staat met het aspect maatschappijbeveiliging. De invulling door de gevangenis van het criterium voorwaardelijke invrijheidstelling voldoet aan de relevante normen en verwachtingen. De P.I. voert de geldende wet en regelgeving en de daaruitvoortvloeiende procedures rond de toekenning van V.I. – op mededeling van de exacte datum na – op een correcte wijze uit en draagt daarmee op juiste wijze bij aan de maatschappijbeveiliging.

Voor wat betreft de andere twee criteria, beveiligingsvoorzieningen en -toezicht en vrijhedenbeleid, concludeert de Raad dat de risico's inzake de beveiliging van de maatschappij niet tot een aanvaardbaar minimum beperkt zijn. In tegendeel, met deels functionerende systemen en gebrek aan toezicht is de gevangenis niet opgewassen tegen (massale) ontvluchtingen en is de maatschappij daarmee onvoldoende beschermd.

Tabel 8: Waardering alle criteria maatschappijbeveiliging

Aspect	Criterium	Waardering	
Maatschappijbeveiliging	Beveiligingsvoorzieningen en -toezicht		
	Vrijhedenbeleid		
	Voorwaardelijke invrijheidstelling		

Rood » voldoet niet aan de relevante normen en verwachtingen

Oranje » voldoet in beperkte mate aan de relevante normen en verwachtingen

Licht groen » Voldoet overwegend maar niet volledig aan de relevante normen

Donker groen » Voldoet geheel aan de relevante normen en verwachtingen

5

Monitoring CPT-aanbevelingen

Inleiding

In 2016 heeft de Raad een drietal inspecties aangekondigd in 2016 en 2017 betreffende de gevangenis en huis van bewaring te Pointe Blanche. Het onderhavige onderzoek is de tweede van in totaal drie onderzoeken. In dit onderzoek is gekeken naar de aspecten interne veiligheid en maatschappijbeveiliging.

Inspectie 2013 en 2014

De Raad voerde in respectievelijk 2013 en 2014 twee onderzoeken uit bij de gevangenis te Sint Maarten. Deze betroffen, de detentiecapaciteit alsmede de beveiliging van en veiligheid in de detentie-inrichtingen. De Raad constateerde toen reeds een ernstige situatie en deed een negentiental aanbevelingen.

Inspectie 2016

In zijn eerste inspectie betreffende de rechtspositie van gedetineerden en personeel & organisatie constateerde de Raad dat de gevangenis nog steeds geen vooruitgang boekt op cruciale terreinen. Voorts merkte de Raad op dat het land Sint Maarten ten aanzien van de gevangenis anno 2016 op veel aspecten niet of onvoldoende voldoet aan (minimale) (inter-)nationaal gestelde eisen en standaarden. Met de huidige stand van zaken concludeerde de Raad geen zicht op verbetering te hebben.

Huidige inspectie

Nu enkele maanden later is de Raad genoodzaakt te melden dat de situatie gedurende zijn tweede inspectie verergerd is ten opzichte van zijn eerste inspectie in oktober 2016. De Raad concludeert dat het zeer ernstig is gesteld met de interne veiligheid van de gevangenis. Voorts concludeert de Raad dat er reële risico's zijn ten aanzien van de beveiliging van de maatschappij. De voorgaande situatie kan en mag niet langer voortduren.

Het tweede van drie onderzoeken voor wat betreft de relevante aanbevelingen van het CPT, levert het volgende op.

Agressiebeheersing

Voor wat betreft het aspect agressiebeheersing waren drie aanbevelingen van het CPT van belang.

Geweld door personeel

Zowel vanuit respectievelijk het ministerie als vanuit het management van de gevangenis is niets concreets gecommuniceerd aan respectievelijk de leiding van de gevangenis en het personeel omtrent ongeoorloofd verbaal en fysiek geweld door het personeel.

Geweld onder gevangenen

De incidenten binnen de gevangenis gaan gepaard met (ernstig) geweld door middel van (zelfgemaakte) (vuur) wapens. In 2016 is door middel van een vuurwapen een gedetineerde doodgeschoten. De gevangenis heeft geen strategie ontwikkeld voor de aanpak van geweld tussen gedetineerden.

Registratie na medisch onderzoek gevangene

Registratie naar aanleiding van een medisch onderzoek van een gevangene – dus ook in het geval van een verwonding na een incident – vindt plaats. In geval van een ernstige verwonding wordt gebruik gemaakt van een speciaal formulier en worden foto's aan het dossier toegevoegd. Er is geen specifiek trauma register en de uitslagen naar aanleiding van een medisch onderzoek worden nog niet consequent aan de gevangene ter beschikking gesteld.

Celzoeken

Er is geen protocol voor celzoeken opgesteld. Er vinden niet wekelijks celzoeken plaats. Wel vinden multidisciplinaire doorzoeken plaats in het geval daar aanleiding toe is. Daarbij wordt bijstand verzocht van de mariniers. Zij zijn tijdens de fysieke doorzoeken onherkenbaar. Er worden geen video-opnames gemaakt, maar wel foto's van de aangetroffen contrabande. Tijdens de celzoeken zijn de gedetineerden niet aanwezig. Wel zijn er bewaarders en leden van het korps aanwezig. Tevens wordt naderhand een rapport over de zoeking geschreven

door de mariniers. Voor de omgang met goederen van de gedetineerden is tijdens de doorzoeking aandacht. De Commissie van Toezicht heeft geen klachten hieromtrent ontvangen.

Aanbevelingen CPT

In zijn inspectie in Sint Maarten betreffende de aspecten interne veiligheid en maatschappijbeveiliging heeft de Raad vier aanbevelingen van het CPT betrokken. De Raad concludeert dat aan één aanbeveling deels is voldaan en dat aan drie aanbevelingen niet is voldaan. Als gevolg hiervan doet de Raad in zijn inspectie opnieuw aanbevelingen, inclusief de opvolging van voorgaande aanbevelingen.

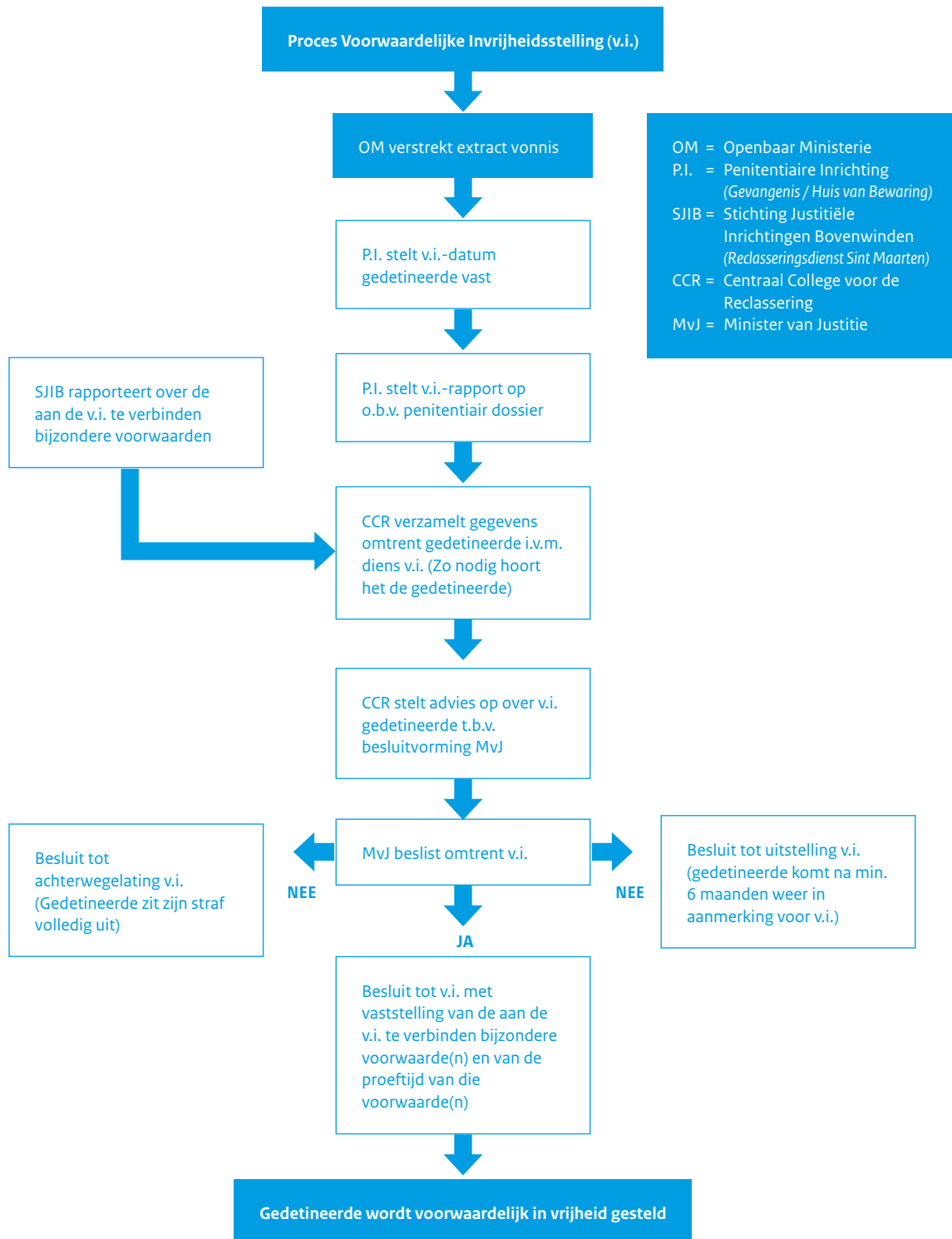
Conclusie

Er dient in eerste instantie acuut, en vervolgens aanhoudend, aandacht te zijn voor de verplichtingen van het land Sint Maarten ten aanzien van detentie. Er wordt op grote schaal niet voldaan aan de (inter)nationale wet- en regelgeving en standaarden. De bevindingen en conclusies van de Raad in eerdere rapporten ten aanzien van het gevangeniswezen, de constatering dat blijvende bestuurlijke aandacht nodig is en de noodzaak om op korte termijn te acteren zijn nog immer geldend. Op het moment kan de veiligheid van bezoekers, personeel en gedetineerden niet gegarandeerd worden. Dit leidt tot een onhoudbare en kwetsbare situatie, die elk moment kan omslaan in een (grootschalig) incident. De Raad spoort de daarvoor verantwoordelijken dan ook aan om de handen ineen te slaan en ervoor te zorgen dat de gevangenis van Sint Maarten op de kortst mogelijke termijn naar een acceptabel niveau getild wordt. De Raad ziet uit naar de resultaten daarvan.

Bijlage 1: Lijst van gebruikte (inter)nationale wetgeving en normen

- Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners.
- European Prison Rules.
- Standards and recommendations of the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment.
- Landsverordening van de 13^e december 2012 houdende vaststelling van een nieuw Wetboek van Strafrecht (Wetboek van Strafrecht).
- Landsverordening van 5 november 1996 houdende vaststelling van een nieuw Wetboek van Strafvordering (Wetboek van Strafvordering).
- Landsverordening tot vaststelling van beginselen van het gevangeniswezen (Landsverordening beginselen gevangeniswezen).
- Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, houdende vaststelling van de Gevangenismaatregel (gevangenismaatregel).
- Reclasseringsbesluit 1953.
- Ministeriële regeling houdende vaststelling van een huishoudelijk reglement voor gestichten als bedoeld in de Landsverordening beginselen gevangeniswezen (Huishoudelijk reglement penitentiaire inrichtingen).

Bijlage 2: Proces voorwaardelijke invrijheidstelling en taakverdeling V.I.-keten¹⁵

¹⁵ Figuur zoals opgenomen in de beleidsnota 'Voorwaardelijke invrijheidstelling (V.I.) ingevolge het nieuwe Wetboek van Strafrecht', Landscourant 5 februari 2016, jaargang 2016, nummer 3.

Taakverdeling v.i.-keten				
OM	Gevangeniswezen	SJIB	CCR	Minister
Extract-vonnissen verstrekken aan het gevangeniswezen.	Vaststellen v.i.-datum o.b.v. extract-vonnis.	Rapporteren aan CCR over aan de v.i. te verbinden bijzondere voorwaarden.	Adviseren Minister omtrent de v.i.: • verlenen, • achterwege laten, • uitstellen, • herroepen.	Beslissen omtrent: • de v.i. (verlenen achterwege laten, uitstellen dan wel herroepen); • de bijzondere v.i.-voorwaarden (opleggen, aanvullen, wijzigen of opheffen); • de proeftijd van de bijzondere v.i.-voorwaarden; • het elektronisch toezicht en de zekerheidsstelling.
Initiëren v.i.-procedure levenslanggestraften.	Initiëren v.i.-procedure kort- en langgestraften.			
Desgevraagd de Minister adviseren bij toepassing van de zogenoemde 'trein' (art. 1:37 WvSr).	Rapporteren aan CCR omtrent v.i.-verlening aan de hand van het penitentiair dossier v/de gedetineerde.		Begeleiding van de v.i.-gestelde.	
	Betekening van het v.i.-besluit aan de gedetineerde.			
Toezicht op de naleving van de algemene v.i.-voorwaarde.	Monitoren van het elektronisch toezicht, verbonden aan de bijzondere v.i.-voorwaarden.	Toezicht op de naleving van de bijzondere v.i.-voorwaarden		Optreden in rechte bij bezwaarschrift-procedure ex artikel 1:40 WvSr.
OM	Gevangeniswezen	SJIB	CCR	Minister

Colofon

Raad voor de rechtshandhaving
Charles Vogesstreet 7 | Joeliva building Philipsburg | Sint Maarten
www.raadrechtshandhaving.com

April 2017 | 102437